

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Navrhovateľ

Latifundia, s.r.o.

2. Identifikačné číslo

46 631 461

3. Sídlo

Ribayova 10, 821 04 Bratislava

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Meno a priezvisko: Ing.Michal Uriča, Ing.Tomáš Mydliar
Adresa: Ribayova 10, 821 04 Bratislava
Telefónne číslo: 0903 524 699, 0903 461 702
Iné kontaktné údaje: michal@antosikovmajer.sk, mydliar@hotmail.com
Miesto na konzultácie:

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Meno a priezvisko: Mgr. Milan Vydarený
Adresa: Pri trati 25, 821 06 Bratislava
Mobil: 0905 397 735
Iné kontaktné údaje: dir@envirosystem.sk
Miesto na konzultácie: Pri trati 25, 821 06 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

AGROTURISTICKÝ AREÁL

2. Účel

Účelom investora Latifundia, s.r.o. je vybudovať rekreačnú zónu Agroturistickej farmy v prírodnom prostredí, ktorá plne rešpektuje charakter územia a chce vyzdvihnúť krásy prírody v Banskštiavnických vrchoch. Agroturistický areál bude ponúkať priestor na oddych a rekreáciu s možnosťou stravovania a krátkodobého ubytovania, ponúkajúc návštevníkom kontakt s prírodou a chovom farmárskych zvierat ako východisko i cieľ výletov v okolí Banskej Štiavnice a prispeje k zatraktívneniu nielen obce Banská Belá, ale celého banskštiavnického regiónu.

3. Užívateľ

Latifundia, s.r.o. a návštevníci agroturistického areálu.

4. Charakter navrhovanej činnosti

Ide o novú činnosť podľa zákona č. 408/2011 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Navrhovaná činnosť možno zaradiť patrí podľa citovaného zákona, príloha č. 8 nasledovne:

kapitola 14 - Účelové zariadenia pre šport, rekreáciu a cestovný ruch

P.č.	Činnosti, objekty a zariadenia	Časť B (zisťovacie konanie)	Navrhovaný zámer
5.	Športové a rekreačné areály neuvedené v položkách č. 1 – 4	V zastavanom území od 10 000 m ² , mimo zastavaného územia od 5 000 m ²	Celková plocha riešeného územia - 65 782 m ² mimo zastavaného územia

kapitola 9 - Infraštruktúra

P.č.	Činnosti, objekty a zariadenia	Časť B (zisťovacie konanie)	Navrhovaný zámer
16.	Projekty rozvoja obcí, vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto príl.	v zastavanom území od 10 000 m ² podlahovej plochy mimo zastavaného územia od 1 000 m ² podlahovej plochy	Celková plocha zastavanej plochy 1800 m ² mimo zastavaného územia

V zmysle vyššie uvedeného zaradenia navrhovaná činnosť podlieha zisťovaciemu konaniu.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Banskobystrický
 Okres: Banská Štiavnica
 Katastrálne územie: Banská Belá
 Miestna časť: Antošíkovci
 Parcelné čísla: 1644/3, 1676/2, 1700/1,2, 1706/1,2, 1714/1, 1718/1,2, 1722/2, 1729/8,9, 1907/2, 1911/4

Umiestnenie navrhovaného zámeru je lokalizované na pozemku investora Latifundia s.r.o., v k.ú. Banská Belá, mimo zastavaného územia obce v časti známej ako Antošíkovci. Pozemok sa rozkladá v severovýchodnej časti k.ú., ktorý je len riedko osídlený. V susedstve pozemku sa nachádza jedna osamotená usadlosť, v okolí sú lesy, lúky a pasienky. S obcou je územie spojené jestvujúcou nespevnenou účelovou komunikáciou.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti v mierke 1 : 50 000

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti je uvedená v časti Prílohy.

7. Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začiatok výstavby: 06/2013
 Skončenie výstavby: 11/2014
 Odovzdanie do užívania: 11/2014

8. Stručný opis technického a technologického riešenia

Agroturistický areál po svojom vybudovaní a začlenení do existujúcej krajiny štruktúry, bude zahŕňať niekoľko funkcií: stravovacie a ubytovacie služby, rekreačnú funkciu a produkciu farmárskych produktov.

Základné údaje o území a plánovanom zámere

Celková plocha riešeného územia: 65 782 m²

Z toho v súčasnosti:

Zastavaná plocha existujúcimi stavbami:	146 m ²
Zalesnená plocha územia:	cca 20 450 m ²
Zvyšnú plochu územia v súčasnosti tvoria prevažne trvalé trávne porasty a orná pôda s vymedzenou časťou pre pestovanie plodín a ovocný sad	cca 45 186 m ²

Navrhované funkčné využitie plôch:

Zastavaná plocha navrhovanými stavbami	cca 905 m ²
Spevnené plochy	cca 520 m ²
Plochy pre umiestnenie technickej infraštruktúry	cca 330 m ²
Plochy pre chov domácich zvierat	cca 2 100 m ²
Plochy pre rekreáciu, relax a športovanie	cca 4 730 m ²
Vodné plochy jazierok	cca 420 m ²

Predpokladané kapacitné údaje:

Počet odstavných miest	cca 20 ks
Počet zamestnancov, resp. obsluhujúceho personálu	cca do 10 ľudí
Počet ubytovacích kapacít	cca do 30 ľudí

Urbanistické začlenenie do územia

Riešené územie sa nachádza v katastrálnom území obce Banská Belá v okrese Banská Štiavnica v

Banskobystrickom kraji a rozprestiera sa v Štiavnických vrchoch Slovenského stredohoria, vzdušnou čiarou približne v strede medzi obcou Banská Belá a osadou Halča. Územie je súčasťou CHKO Štiavnické vrchy, kde platí druhý stupeň územnej ochrany. V blízkosti sa nachádza územie európskeho významu Skalka. Predmetné parcely sú z časti zalesnené, prevažnú väčšinu však územia tvoria trvalé trávne porasty - lúky a pasienky. Dopravné napojenie na obec zabezpečuje nespevnená poľná cesta, ktorá prechádza približne stredom územia.

Využitie územia

Obec Banská Belá má bohatú históriu banského mesta, v súčasnosti je obcou s cca 1300 obyvateľmi a jej kataster sa rozprestiera geograficky takmer v strede Štiavnického pohoria na rozlohe 2086 ha. Je vzdialená 5 km od centra Banskej Štiavnice a môže byť príjemným miestom relaxu nielen pre obyvateľov Štiavnice, ale aj ďalších okolitých i vzdialenejších miest.

Navrhovaný zámer rieši územie s rozlohou cca 6,5 ha, ktoré je v súčasnosti tvorené lúkami a pasienkami a čiastočne je zalesnené. Z hľadiska zelene návrh rešpektuje všetky plochy vzrastlej zelene a lesov. V rámci výstavby nie je plánovaný žiaden výrub stromov. V severnej časti územia sa nachádza jedna hospodárska budova, ktorá bude zachovaná, resp. rekonštruovaná pre potreby hospodárskeho dvora.

Riešené územie je tvorené štrnástimi parcelami, všetky sú vo vlastníctve investora. Na časti pozemku sa nachádza jestvujúci ovocný sad, ktorý bude zachovaný aj v navrhovanej zóne. Agroturistická farma bude ponúkať možnosti aktívneho aj pasívneho relaxu, agroturistické vyžitie, možnosť podieľať sa na chove hospodárskych zvierat, pestovaní plodín a zažiť atmosféru vidieka, ktorá je dnes pre mnohých ľudí v meste už neznámou veličinou.

Prístup a dopravné napojenie bude realizované vo východnej časti územia po jestvujúcej obslužnej komunikácii. Pred vstupom do areálu bude štrkom spevnená odstavňá plocha a po území agroturistického areálu bude možný len peší pohyb návštevníkov.

Hmotovo priestorové usporiadanie riešeného územia bude mať formu rozľahlého voľne prístupného areálu. Pri vstupe do areálu je navrhnutý jednopodlažný objekt s podkrovím, slúžiaci pre recepciu, stravovanie, kuchyňu so skladovým zázemím, priestormi pre personál, poprípade pre menšie apartmány prechodného ubytovania návštevníkov. K objektu so stravovaním bude patriť aj čiastočne prekrytá letná terasa s grilom, letnou kuchyňou a vonkajším posedením. Mikroklimu tejto navrhovanej centrálnej časti celého územia bude spríjemňovať prvok vody vo forme nevelkých jazierok. Tento priestor tvorí pomyselnú vstupnú bránu do areálu.

Severnejšie od vstupnej časti do areálu sa nachádza jestvujúca hospodárska budova, ktorá bude súčasťou zázemia pre hospodársky dvor. Susedí priamo s plochou pre jestvujúci ovocný sad a ďalšími plochami pre pestovanie plodín, čím sa ponúka ďalšia možnosť pre návštevníkov v podobe možnosti zberu plodov, resp. zakúpenia si po domácky vyrobených poľnohospodárskych výrobkov z dopestovaného ovocia a zeleniny.

V južnej časti územia sú navrhované plochy pre pastvu poľnohospodárskych zvierat. Východne je do svahu osadených 6 apartmánových domov - drevostavieb, koncepčne inšpirovaných pôvodnými poľnohospodárskymi usadlosťami. Domy sú orientované s dôrazom na výhľad do údolia smerom na historickú Banskú Štiavnicu a okolitú prírodu Štiavnických vrchov. Celková navrhovaná ubytovacia kapacita územia má byť do 30 lôžok.

V juhovýchodnej časti v najvyšších miestach územia bude medzi stromami situovaná relaxačná a oddychová zóna s drobným objektom sauny obklopenej lesom. Na lúke pri lese je navrhované umiestnenie ohniska na opekanie s príslušným prírodným sedením, prípadne altánkom a priestor na voľný pohyb a turistické vyžitie návštevníkov.

Po celej ploche územia Agroturistickej farmy je plánovaný voľný pohyb menších hospodárskych zvierat a umiestnenie ohrady pre väčšie zvieratá, napr. v prípade chovu koní. Chovom hospodárskych zvierat, najmä oviec a kôz má investor v záujme chrániť a udržiavať zanikajúci charakter poľnohospodársky extenzívne obrábaných lúk v rámci CHKO Štiavnické vrchy. Ako doplnok k udržiavaniu lúk spásaním

bude pre návštevníkov k dispozícii alternatíva v podobe atrakcie manuálneho kosenia. Podľa potreby bude kosenie vykonávané i mechanizáciou.

Agroturistická farma v Banskej Belej chce osloviť veľké spektrum návštevníkov, predovšetkým milovníkov prírody a vidieka, najmä rodiny s deťmi, ale aj návštevníkov, ktorý vyhľadávajú víkendový relax a oddych v prírode. Za účelom zvýšenia povedomia návštevníkov areálu ako i peších a cyklo turistov prechádzajúcich po žltej značenej turistickej trase cez územie areálu, ponúka investor možnosť vybudovania informačného panelu v Spolupráci so Správou CHKO Štiavnické vrchy. Informačný panel by informoval o chránených hodnotách na dotknutom území, o význame a dôvodoch ochrany a najmä o zásadách správania sa na území.

Vzťah investora ku prírodným a kultúrnym hodnotám dokumentuje aj prevádzkovanie Turistického portálu www.trekker.sk už od roku 2006, či členstvo Michala Uriču v Slovenskej speleologickej spoločnosti, kde sa aktívne podieľa na ochrane krasu a krasových javov.

Výškové usporiadanie

Riešené územie je na okrajoch prevažne svahovité s klesaním svahu do vnútornej časti, tvoriac tak údolie s výhľadom na Banská Štiavicu. Výškový rozdiel medzi najvyšším a najnižším bodom riešeného územia je cca 50 m. Pozemok je tvorený prevažne lúkami a pasienkami, na okrajoch vo vyvýšenej časti je zalesnený. Navrhovaná výstavba bude realizovaná na malej časti celkovej plochy pozemku a bude nízkopodlažná, maximálne jedno nadzemné podlažie s podkrovm.

Architektonické riešenie

Základnou črtou architektonického stvárnenia jednotlivých objektov je súlad s dominantným prírodným prostredím Štiavnických vrchov a historickou tradíciou banského kraja s dôrazom na ekonomickú výstavbu i prevádzku samotných objektov.

V širšom kontexte znamená výstavba z recyklovateľného základného stavebného materiálu, akým je drevo v kombinácii s energetickou úspornosťou objektov minimalizovanie dopadov na životné prostredie, čo je hlavným predpokladom pre dodržanie stratégie trvalo udržateľného rozvoja. Ďalej budú pre stavby v maximálnej miere využité prírodné dostupné zdroje – kameň a drevo, ktoré sú charakteristickými stavebnými materiálmi baníckej ľudovej architektúry.

Vychádzame z tradičnej regionálnej baníckej architektúry v modernej interpretácii. Základom tejto dobovej architektúry bolo osadenie objektov kolmo na vrstevnice svahu /obtekanie dažďovej vody/, kamenná podmurovka slúžila na vyrovnanie terénu, lomový kameň bol omazaný hlinou a obielený vápnom. Horná stavba bola tradične z dreva s aerodynamickým tvarom strechy so strmším sklonom z dôvodu odľahčenia zaťaženia snehom, ako krytina sa využíval najmä drevený šindel.

Pri zachovaní tradičného konceptu domu bude však jeho priestorové využitie novo koncipované pre potreby zámeru.

Najnižšia úroveň – tzv. podmurovka zapustená do svahu - v nižšej časti v kontakte s terénom môže slúžiť na skladovanie plodov, poľnohospodárskeho náradia, dreva na kúrenie v zimnom období, prípadne pre bicykle návštevníkov - cykloturistov. Pred touto časťou sa môže nachádzať vonkajšie sedenie s ohniskom.

Horná stavba sa vyhotoví formou drevostavby na tzv. podmurovku, ktorá vyrovnáva terén svahu. Drevostavba bude vyhotovená z exteriéru so zachovaním prírodného dreveného vzhľadu a zároveň s už spomenutým dôrazom na dnešné energetické požiadavky bude konštrukcia medzi nosnými drevenými prvkami zateplená dostatočnou hrúbkou tepelnej izolácie, napr. minerálnou vlnou. Jej funkčná náplň bude pozostávať so samotnej obytnej jednotky s dennou časťou, kuchynkou, hygienou a v podkrovnom priestore so spaním ako 4-lôžkový apartmán s možnosťou prístelky.

Voľbou spomenutej konštrukcie bez akumulačnej vrstvy sa v zimných mesiacoch pri príchode hostí obytná časť okamžite vyhreje bez dlhého nábehu, čo taktiež prispieva k úspore energie pri forme prechodného ubytovania. Ako primárny zdroj tepla by mali slúžiť kachle, resp. krb na drevo. Elektrická

energia by mala slúžiť len ako doplnkový zdroj vykurovania, resp. na ohrev TÚV. Podrobnejšie riešenie energetickej koncepcie bude predmetom riešenia počas projektovej fázy.

Vonkajšie plochy určené pre pešie a ostatné komunikácie uvažujeme spevnené vrstvou makadamu, čo taktiež odzrkadľuje zámer zachovania prírodného vzhľadu a minimalizovanie zastavania územia.

Elektrická energia

Predmetom riešenia prenosu elektrickej energie je dobudovanie distribučnej siete a návrh novej vnútornej silnoprúdovej elektroinštalácie, umelého osvetlenia, verejného osvetlenia, bleskozvodu a uzemnenia pre navrhované objekty. Územím v súčasnosti prechádza vzdušné silnoprúdové vedenie NN, z ktorého je napájaný vzdušnou prípojkou existujúci objekt usadlosti. Pre realizáciu zámeru bude potrebné vybudovať novú prípojku NN, pravdepodobne aj s trafostanicou. Konkrétne nároky na odber elektrickej energie budú pred začatím projektovej prípravy približne definované a porovnané s kapacitnými možnosťami existujúcej distribučnej siete SSE.

Vykurovanie

Pre navrhované stavebné objekty bude použitý centrálny zdroj tepla, kotolňa na drevené pelety, alternatívne drevoštiepku. Kotolňa bude dispozične umiestnená v rámci stavebného objektu „A – recepcia stravovacie služby, kuchyňa, skladové zázemie, priestory pre personál areálu, prípadne menšie apartmány. Distribúcia tepelnej energie medzi jednotlivými stavebnými objektmi bude zabezpečená pomocou potrubného rozvodu z predizolovaného potrubia, vedeného pod terénom. Navrhovaný zdroj tepla bude zabezpečovať výrobu tepla pre vykurovanie stavebných objektov a prípravu teplej vody. Ako alternatívny zdroj tepla je možné použiť prípravu TUV v letných mesiacoch pomocou slnečných kolektorov.

Voda

Zásobovanie vodou je realizované prostredníctvom existujúcej studne, s ktorou sa počíta aj pre zásobovanie plánovaného zámeru. Pred projektovou prípravou sa prieskumom zhodnotí, či bude jej výdatnosť postačujúca. Príprava TUV je navrhnutá centrálnie v kotolni. Splaškové odpadové vody budú odvádzané do ČOV a vyčistené vody sa budú zhromažďovať v retenčnej nádrži. Pre všetku navrhovanú infraštruktúru sú vyčlenené plochy cca v najnižšej časti územia, vizuálne oddelené za stromoradiím.

ČOV

Typový rad navrhovanej ČOV: B60 alebo B90, bude upresnené v ďalšom stupni PD.

Tabuľka č.1

Rozmery typových ČOV				
TYP ČOV	Priemer [mm]	Výška [mm]	Príkon [W]	Hmotnosť [kg]
B 60	3 000	2 300	750	650
B 90	3 000	3 000	1 100	1 100

Kvalita vyčistenej vody zodpovedá požiadavkám Nariadenia vlády SR č.296/2005 Z.z. na vypúšťanie do povrchových aj podzemných vôd. Bežne dosiahnuteľné parametre na odtoku z ČOV sú uvedené v

Tabuľke č.2

Ukazovateľ	BSK5 [mg O ₂ /l] p - m	CHSK _{cr} [mg O ₂ /l] p - m	NL105 [mg/l] p - m
	10 - 20	35 - 80	10 - 20
Predpísaný legislatívny limit NV SR č. 296/2005 Z. z., časť A1, do 50 EO	40 - 70	nepožaduje	nepožaduje
Predpísaný legislatívny limit NV SR č. 296/2005 Z. z., časť A1, (51 - 2000 EO)	30 - 60	135 - 170	30 - 60

Špecifická produkcia znečistenia na vstupe do ČOV					
	BSK5 [g O ₂ /(EO.d)]	CHSKcr [g O ₂ /(EO.d)]	NL105 [g/(EO.d)]	Nc [g/(EO.d)]	Pc [g/(EO.d)]
	60	120	55	11	2,5

Prehľad bilancií /voda, el. energia, kurenie, odpady, .../ je uvedený v kap. IV.1 Požiadavky na vstupy a IV.2. Údaje o výstupoch.

9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Agroturistická farma v Banskej Belej chce osloviť široké spektrum návštevníkov, predovšetkým milovníkov prírody a vidieka, najmä rodiny s deťmi, ale aj návštevníkov, ktorý vyhľadávajú víkendový relax a oddych v prírode. Predkladaný zámer vhodne zapadne svojou funkciou do predmetného územia a doplní rozšírenie možností v rámci podpory a využitia domáceho cestovného ruchu pre slovenských aj zahraničných návštevníkov a milovníkov prírody a agroturizmu.

Hlavné plánované aktivity v území:

1. Poskytovanie služieb aktívneho cestovného ruchu v oblasti agroturistiky vrátane prechodného ubytovania a stravovania pre návštevníkov, ubytovacie jednotky majú slúžiť ako samostatné poľnohospodárske usadlosti pre kompletnú obsluhu potrieb jej dočasných obyvateľov počas ich pobytu,
2. Obnovenie zanikajúcich biotopov lúk a pasienkov prostredníctvom extenzívneho chovu ovčích (preferované plemená Suffolk, Ille de France, Charolais, Lacaune), kôz (Anglonubijská) a kosenia – manuálneho i strojného,
3. Pestovanie tradičných plodín, jednoduchá živočíšna a rastlinná výroba pre účely priamej spotreby návštevníkmi a na predaj, cieľom je nadviazanie na zanikajúcu až zaniknutú poľnohospodársku aktivitu predchádzajúceho osídlenia lokality,
4. Edukácia návštevníkov prostredníctvom ich priameho zapojenia do života na hospodárstve za účelom priblíženia sa k tradičným hodnotám a zdravému životnému štýlu vidieckeho spôsobu života - obrábanie pôdy, kosenie, starostlivosť o hospodárstvo vrátane zvierat, výroba základných produktov z poľnohospodárskej produkcie, atď,
5. Poznávacie aktivity prírodných a kultúrnych hodnôt v blízkom okolí, osвета v oblasti ochrany prírodných a kultúrnych pamiatok ako dedičstva pre budúce generácie,
6. Športové aktivity v rámci existujúcej infraštruktúry, bez ďalších zásahov do územia (využitie existujúcich turistických a cykloturistických trás, zjazdoviek – Salamandra resort, či zimných bežeckých trás)

10. Celkové náklady

Do vypracovania zámeru neboli poskytnuté.

11. Dotknutá obec

Obec Banská Belá

12. Dotknutý samosprávny kraj

Banskobystrický samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Obvodný úrad životného prostredia Banská Štiavnica
Štátna ochrana prírody SR – Správa CHKO Štiavnické vrchy, Banská Štiavnica
Obvodný úrad Žiar nad Hronom, odbor krízového riadenia
Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie Žiar nad Hronom
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Žiar nad Hronom
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Žiar nad Hronom
Obvodný pozemkový úrad Žiar nad Hronom

14. Povoľujúci orgán

Obec Banská Belá
Obvodný úrad životného prostredia Banská Štiavnica - vodné stavby

15. Rezortný orgán

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Územné rozhodnutie a stavebné povolenie v zmysle zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov.
Pre účely stavby ČOV povolenie na uskutočnenie vodných stavieb - stavebné povolenie.

17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Realizácia zámeru nebude mať vplyv presahujúci štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

V posudzovanom území navrhovaného zámeru sme vymedzili dve zóny posudzovania:

- dotknuté územie
- záujmové územie

Dotknuté územie predstavuje samotný areál a jeho blízke okolie v rámci ktorého má byť navrhovaná činnosť realizovaná.

Záujmové územie reprezentuje územie širšieho okolia, ktoré hlavne predstavuje katastrálne územie obce Banská Belá ako aj príslušnú časť CHKO Štiavnické vrchy.

Lokalizácia navrhovaného zámeru je na pozemku investora Latifundia, s.r.o. v k.ú. Banská Belá, mimo zastavaného územia obce v časti známej ako Antošíkovci. Pozemok sa rozkladá v severovýchodnej časti katastra, ktorý je len riedko osídlený. V susedstve pozemku sa nachádza jedna osamotená usadlosť, v okolí sú lesy, lúky a pasienky. S obcou je územie spojené jestvujúcou nespevnenou účelovou komunikáciou.

1. CHARAKTERISTIKA PRÍRODNÉHO PROSTREDIA

1.1. Geomorfologické pomery

Záujmové územie patrí podľa geomorfologického členenia (Mazúr, E., Lukniš, M. 1986) do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, oblasti Slovenské stredohorie a celku Štiavnické vrchy, podcelok Skalka.

Z geomorfologických pomerov možno dotknuté a záujmové územia z pohľadu základných morfoštruktúr zaradiť do Vulkanickej blokovej štruktúry Slovenského stredohoria s pozitívnymi morfoštruktúrami hráste a diferencované bloky. Erózo-denudačný charakter reliéfu je reprezentovaný reliéfom s prevládajúcim tvarom reliéfu v podobe erózných brázd a kotlín.

Z hľadiska morfologicko-morfometrických typov reliéfu (Tremboš, P., Minár, J. in Atlas krajiny SR, 2002) ide o veľmi silne členité vrchoviny.

V minulosti bolo dotknuté územie pod vplyvom neogénnych tektonických pohybov, prirodzených fluviálnych a veterných erózných procesov, pričom za posledné storočia bola dominantným geomorfologickým činiteľom banská činnosť. V dotknutom území nie je evidovaná žiadna antropogénna činnosť.

1.2. Geologické pomery

Na geologickej stavbe posudzovaného územia ako aj celého okolia Štiavických vrchov sa podieľajú výlučne vulkanické horniny, ktoré sformovali súčasný reliéf a vytvorili dnešný charakter Štiavnických vrchov v súčinnosti s tektonikou a klimatickými činiteľmi. Tektonickou činnosťou boli formované pohyby a násuny krížňanskej a chočskej tektonickej jednotky na kryštalinikum v podobe hornín spodnotriasové epikvarcity, strednotriasové dolomity až dolomitické vápence a vrchnotriasové (keuper) pestré bridlice. Gemerikum zastúpené len spodným triasom sa vyvinulo v hĺbkach Banskoštiavnického rudného revíru.

Stredný trias reprezentujú dolomity, dolomitické vápence až vápence. Paleogénny eocén vystupuje len v okolí Vyhň ako pozostatok eocénneho mora.

Štiavnické vrchy predstavujú rozsiahly stratovulkán, rozmery ktorého presahujú orograficky definovanú jednotku pohoria. Stratovulkanický plášť tejto stavby siaha na juhu až do oblasti Levíc a krupinskej vrchoviny, v severozápadnom smere zaberá oblasť Pohronského Inovca a južný okraj Vtáčnika. Severný okraj je zakliesnený do Žiarskej kotliny. V severovýchodnom smere je pokračovanie stratovulkanickej stavby prekryté komplexom Kremnických vrchov. Štiavnický stratovulkán má vyvinutú kalderu o rozmeroch 23x18 km a diferencovaný subvulkanický podpovrchový komplex. Vznikli v neogéne počas viacerých vulkanických fáz, medzi jednotlivými sopečnými fázami, ale najmä v štvrtohorách. Vplyvom tektonických pohybov a geodynamických pohybov sa vypreparovali hlbšie uložené sopečné telesá, ktoré v súčasnosti vstupujú ako tvrdoše z menej odolných sopečných tufov a aglomerátov. Tvorí ich celá mozaika andezitových ostrovčekov v západnej a východnej časti pohoria, ale aj ryolitov a dacitov v jeho strednej časti. Najvrchnejšie partie štiavnických vrchov reprezentuje Sitno predstavujúci andezitový prúd pod ktorým sa nachádza andezitový tuf. Zvyšky andezitového prúdu miestami vystupujú k povrchu vo forme lavicovitých balvanov. Vplyvom zvetrávania mrazom vznikli na Sitne bloky andezitov, ktoré tvoria bralné útvary vo forme veží, bášt a ihiel tak typické pre tento vrch. Periglaciálne obdobie predovšetkým formovalo relief pohoria, ktoré vytvorilo rôzne sute a kamenné moria, materiál ktorý bol často gravitačným triedením transportovaný na väčšie vzdialenosti. Medzi najznámejšie patrí Kamenné more pri Vyhňiach, ktoré tvoria ryolitové bloky rôznych dimenzií.

Vulkanická činnosť vytvorila podmienky pre genézu hydrotermálnej mineralizácie, ktorá sa prejavila vznikom unikátnych krystalických tvarov a dokonalým kryštalickým vývojom. Podmienky pre takýto vývoj minerálov boli zabezpečené práve prítomnou vulkanickou činnosťou. Kryštály vznikli predovšetkým ako produkty hydrotermálnych roztokov a to ako dozvuky sopečnej činnosti. Horúce roztoky obsahujúce meď, zinok a striebro prenikli do pórov a puklín v horninách. Tam sa z nich účinkom poklesu tlaku a teploty alebo chemickými reakciami s horninami vylučovali minerály. Hlbšie partie rudných žíl obsahujú rudy medi, olova a zinku, ktoré reprezentuje chalkopyrit, galenit a sfalerit, bližšie k povrchu sú rudy striebra. Ich minerály sú zastúpené najmä argentitom, stefanitom a polybazitom, ale dnes sú už zriedkavé.

Inžinierskogeologické pomery

Dotknuté územie je súčasťou rajóna vulkanických hornín vcelku.

Geodynamické javy Podľa mapy vybraných geodynamických javov (Atlas SR, 2002) v hodnotenom území sa nevyskytujú žiadne svahové poruchy a územie nie je náchylné na zosúvanie. Najbližšie svahové poruchy na neogéne možno zaznamenať južne od obce Podhorie. Seizmický stupeň záujmového územia podľa STN 73 0036 je 7° MSK-64.

Ložiská nerastných surovín

V katastrálnom území Banská Belá sa podľa evidencie chránených ložiskových území (Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici) nachádza CHLÚ Banská Belá, predmetom ochrany sú kremence.

Podľa zoznamu ložísk nevyhradených nerastov sa v k.ú. Banská Belá nenachádzajú žiadne ložiská ani iné prírodné zdroje vyžadujúce zvláštnu ochranu v zmysle zákona 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej správe v znení neskorších predpisov a nariadenie vlády SR č. 520/1991 Zb. o podmienkach využívania ložísk nevyhradených nerastov.

1.3. Klimatické pomery

Na základe klasifikácie klimatických oblastí (Atlas krajiny SR, 2002) sa nachádza dotknuté územie na rozmedzí mierne teplej a chladnej klimatickej oblasti.

Mierne teplá klimatická oblasť je charakteristická ako mierne teplá oblasť, s počtom letných dní v roku menej ako 50 (s maximálnou teplotou vzduchu 25 °C a vyššou, júlový priemer teploty vzduchu je 16 a viac stupňov), mierne teplý, vlhký a vrchovinový. Chladná klimatická oblasť je charakteristická ako chladná oblasť s júlovou teplotou vzduchu 16 °C a menej. V území nižších polôh (200 - 400 m n. m.) sa pohybuje priemerná ročná teplota vzduchu 8 - 10 °C, v stredných polohách (400 - 700 m n. m.) okolo 7-8 °C a vo vysokých polohách (nad 700 m n. m.) je teplota okolo 5 °C. Najteplejším miestom v roku je mesiac júl s priemernou teplotou vzduchu 16 - 18 °C podľa výšky a najstudenším mesiacom v roku je január s priemernou teplotou -3 až - 4 °C, v nižších a stredných polohách a vo vysokých až - 6 C.

Priemerný ročný úhrn zrážok v nižších polohách je okolo 700 mm, v stredných 800 mm a vo vysokých 900 mm. najviac zrážok spadne v júni. Najčastejšie sa vyskytujú zrážky vo vysokých polohách cca 130 dní v roku. V stredných polohách je v priemere 100 - 110 dní so zrážkami 1 mm alebo viac. Najväčší počet zrážkových dní majú mesiace máj, jún, november a december.

Priemerný počet dní v roku so snehovou pokrývkou je v nižších polohách 60 dní, v stredných 80 dní a vo vysokých až 120 dní. Priemerná trvalá prikrývka s výškou 5 cm a viac sa vyskytuje cca 72 dní v roku. Priemerná výška snehovej prikrývky je 15 - 20 cm v chladnejších dolinách sa pohybuje až do 30 cm.

1.4. Vodstvo

Povrchové vody

Po hydrologickej stránke patrí záujmové územie a územie okresu Banská Štiavnica do povodia Hrona

Obcou preteká Starý potok (Beliansky potok), a to od cestnej križovatky pri Jergyštôlni. Napájaný je prevažne banskými vodami z opustenej dedičnej štôlne Ferdinand a len čiastočne odpadovým potokom z Belianskeho jazera a povrchovými vodami v čase dažďov a topenia snehu. V strede obce sa k nemu pripája potok Solisko z časti obce Pivár. Pri bývalom závode Dinas sa vlieva do potoka Jasenica.

Územie pre navrhovanú činnosť z pohľadu vodných útvarov nie je zaradené medzi zraniteľné oblasti v zmysle NV SR 617/2004.

Celé okolie Banskej Belej a Banskej Štiavnice je známe prítomnosťou tajchov, ktoré boli využívané pre banské účely a to ako energetický potenciál pre banské čerpadlá a stroje.

V Banskoštiavnicko-hodrušsko a Vyhnianskom rudnom revíri vzniklo od začiatku 16. storočia do začiatku 20. storočia postupne päťdesiatštyri vodných nádrží. Viac ako štyridsať z nich slúžilo banskej prevádzke. S úpadkom ťažby a so zavádzaním nových druhov energie (v druhej polovici 19. storočia parnej a na prelome 19. a 20. storočia elektrickej energie) prestával spomínaný vodohospodársky systém plniť svoju pôvodnú funkciu.

Podzemné vody, pramene

Dotknuté územie patrí do hydrogeologického regiónu 88. - Nneovulkanity severných svahov Štiavnických vrchov a Javoria (Atlas krajiny SR, 2002). Územie Štiavnických vrchov je chudobné na pramene s výdatnosťou nad 1 l/s. Centrálna časť územia Banskej Štiavnice a Hodruše je odvodňovaná banskými dielami, ktoré vytvárajú rozsiahly depresný kužeľ a podzemné vody sú v ňom odvádzané ako banské vody voznickou dedičnou štôľňou do Hrona. Na pitné účely sa teda využívajú malé pramene a

krátke opustené štôlne v oblasti Hodruše, Vyhní a Pukanca. Celkový výtok banských vôd z územia je cca 440 l.s⁻¹.

V dotknutom území ani v jeho okolí sa nenachádza žiadny vodárenský zdroj (najbližšie je lokalizovaný v k.ú. Banský Studenec), ktorý vyžadujúce ochranu podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a vyhlášky MŽP SR č. 398/2002 o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd.

Minerálne a termálne vody

Územie Štiavnických vrchov je súčasťou vulkanického hydrotermálneho vývoja, na ktorý sa viažu aj termálne pramene v Sklených Tepliciach, Vyhníach a Banskej Štiavnici.

Výver termálnej vody v Sklených Tepliciach je z prirodzených prameňov ako aj z navŕtaných vrtov. Výdatnosť zdrojov sa pohybuje okolo 15 l.s⁻¹ s maximálnou teplotou 53 °C. Ide o typ vôd kalcium - magnezium - sulfátový s mineralizáciou do 2,5 g.l⁻¹. Termálne vody vo Vyhníach vyvierajú z prameňov na zlome v ryolitoch a tiež narazené vrtom v strednotriasových dolomitoch. Ich výdatnosť je 12 l.s⁻¹ s teplotou 36 °C. Ide o typ kalcium - magnézium - bikarbonátovo - sulfátový s mineralizáciou 1 g.l⁻¹.

Termálne vody v Banskej Štiavnici sú umele narazené Františkovou šachtou na Grunerovej žile juhozápadno - severovýchodným smerom v propylitizovaných andezitoch. Výdatnosť sa pohybuje okolo 17,0 l / s s teplotou okolo 48 - 48,50 C. Ide o vodu kalcium - natrium - sulfátovo - bikarbonátového typu s mineralizáciou 1,65 g.l⁻¹.

Vodohospodársky chránené územia

Priamo v dotknutom území sa nenachádzajú žiadne vodohospodársky chránené územia vyčlenené podľa zákona NR SR č. 364/2004 o vodách, ani pásmo hygienickej ochrany podzemných vôd, ako ani pramene a pramenné oblasti.

1.5. Pedologické pomery

Podľa kategorizácie pôdno - klimatických regiónov záujmové územie (Banská Štiavnica) je zaradené do regiónu mierne teplý, mierne vlhký až veľmi chladný, vlhký so sumou priemerných denných teplôt nad 10°C (1800 - 2500), s dĺžkou obdobia s teplotou vzduchu nad 5°C /182 - 224 dní/, klimatický ukazovateľ zavlaženia podľa Budyka, ktorý reprezentuje rozdiel potenciálneho výparu a zrážok je 50 - 100, T_{jan.} - priemerná teplota vzduchu v januári /-6 až -2 °C /, T_{veget.} - priemerná teplota vzduchu za vegetačné obdobie (IV-IX) /10 - 15°C / (Džatko, Linkeš, Pestún, 1996).

V dotknutom a záujmovom území sa na pôdotvorných substrátoch vyvinuli nasledovné typy pôd :

61 KMM, KMM_a, KMI – kambizeme typické, kambizeme typické kyslé, kambizeme luvizemné na minerálne bohatých zvetralinách vulkanitov, stredne ťažké (lokálne kambizeme andozemné)

71 KMG – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

77 KM – kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké

81 KM – kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch : 12-25°, stredne ťažké až ťažké

83 KM – kambizeme (typ) na ostatných substrátoch, na výrazných svahoch : 12-25°, stredne ťažké až ťažké

Podľa BPEJ vystupujú v území nasledovné kvalitatívne skupiny pôd:

7 – 0861442, 0861445, 0871415,

8 – 0877465,

9 – 0881685, 0883882

Tieto pôdy nie sú zaradené medzi osobitne chránené pôdy (1. – 4. Skupiny BPEJ).

Pre základné pôdne charakteristiky môžeme vyčleniť nasledovné ukazovatele - zastúpenie pôdných typov a skeletovitosti pôd.

Tabuľka č. 3: Zastúpenie pôdných typov pre okres Banská Štiavnica a SR [% z poľnohospodárskej pôdy]

Územie	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ
Banská Štiavnica	1,91	-	-	-	-	-	94,94	-
Banskobystrický kraj	11,02	1,64	0,29	4,22	12,73	4,98	47,07	0,27
Slovensko	14,4	7,2	10,8	5,5	11,4	2,7	33,4	0,1

Legenda:

FM - fluvizem	ČA - čiernica	ČM - černoziem	RM - regozem	HM - hnedozem	LM - livizem	KM - kambizem	PZ - podzol
----------------------	----------------------	-----------------------	---------------------	----------------------	---------------------	----------------------	--------------------

Podľa zrnitostného zloženia sa pôda člení na jemnozem (častice menšie ako 2 mm) a skelet (častice väčšie ako 2 mm). Skelet, t.j. štrk (2-50 mm), kamene (50-250 mm) a balvany (>250 mm) sú súčasťou zrnitostného zloženia pôd vyvinutých na zvetralinách pevných hornín a na štrkových alúviách. Skelet vzhľadom na veľkosť jeho častíc neviaže na svoj povrch žiadne látky, nevtvára kapilárne póry, neumožňuje kapilárny pohyb vody, nemá priamy podiel na prebiehajúcich pedochemických procesoch a na ich dynamike.

Tabuľka č. 4: Zastúpenie kategórií skeletovitosti pôd v okrese Banská Štiavnica a SR [% z poľnohospodárskej pôdy]

Územie	Kategória skeletovitosti pôd			
	bez skeletu	slabo skeletovité	stredne skeletovité	silne skeletovité
Banská Štiavnica	0,36	15,06	19,47	65,11
Banskobystrický kraj	38,66	12,29	10,73	38,32
SR	52,8	16,1	8,7	22,4

1.6. Flóra a fauna

Flóra

Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, P. in Atlas krajiny SR, 2002) patrí rastlinstvo dotknutého územia do dubovej zóny, horskej podzóny, sopečnej oblasti, okresu a podokresu Štiavnické vrchy, východný obvod.

Podľa fytogeografického členenia (Futák, J. in Atlas SSR, 1980) rastlinstvo hodnoteného územia patrí do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpathicum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpathicum*) a okresu Slovenské stredohorie.

Pestré geologické podložie a geomorfologická stavba územia umožnilo vývoj druhovo rozmanitého rastlinstva, ktorého vývoj hlavne ovplyvnila antropická činnosť súvisiaca s banskou činnosťou. Predovšetkým dochádzalo k úbytkom drevín, ktoré boli používané pri razení banských štôlní. Za pôvodné dreviny (pred zásahom človeka) možno v nižších polohách považovať dub plstnatý, dub zimný, rastúci často s hrabom, vo vyšších polohách pôvodný buk, jedľu, prípadne borovicu a v nepriaznivých klimatických podmienkach na vápencoch i smrekovec opadavý. Tie však boli po exploatacii postupne nahradzované za jedľové, hrabové, smrekové a borovicové porasty.

Prevládajúcimi porastmi sú dubové, hrabové alebo zmiešané lesy, bučiny často zmiešané s jedľou a s umele vysádzaným smrekom, na sutinách s javorom, jaseňom, lipou, pričom najzachovalejšie ostali väčšie lesné komplexy hlavne (Sitno, priestor Antol - Žibritov).

Štiavnické vrchy tvoria hradbu medzi druhmi, ktoré sem prenikli a dodnes prenikajú z juhu. Sú teda v mnohých prípadoch dôležitým migračným predelom tak flóry ako i fauny. Od juhu k nám mohli preniknúť teplomilné prvky, napríklad javor tatársky (*Acer tataricum*), orlaja veľkokvetá (*Orlaya grandiflora*), iskerník ilýrsky (*Ranunculus illyricus*), v najjužnejších častiach i zanoväť rakúska (*Cytisus austriacum*), hadinec červený (*Echium russicum*), ľan chlpatý (*Linum hirsutum*), suchokvet smradľavý (*Xeranthemum foetidum*), suchokvet ročný (*Xeranthemum annum*), silenka zelenokvetá (*Silene viridiflora*), čerkáč bodkovaný (*Lysimachia punctata*), cesnak guľovitý (*Alium rotundum*) a jazýčkovec kozí (*Himantoglossum hircum*).

Úzke vklinené doliny v severnej časti územia dovoľujú rásť niektorým horským druhom v malej nadmorskej výške. Rastie tu pôvodná borovica lesná (*Pinus silvestris*), breza plstnatá (*Betula pubescens*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*), jelša sivá (*Alnus incana*), vzácny chránený chvojník jedľovitý (*Huperzia selago*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), smrečinec plazivý (*Goodyera repens*), čučoriedka (*Vaccinium myrtillus*), brusnica (*Vaccinium vitis-idaea*), slezinník zelený (*Asplenium septentrionale*), lomikameň vždyžilý (*Saxifraga paniculata*) a ruža ovisnutá (*Rosa pendulina*). Viaceré z týchto druhov sa mohli vďaka zvláštnej mikroklíme (v uzatvorených kamenných medzipriestoroch, kde sa dlho nachádza ľad a tieto lokality sú aj v lete mimoriadne chladné) udržať z poslednej doby ľadovej. Ďalej možno spomenúť orchidey - vstavače, najcennejšie z nich sú: vstavačovec pletový (*Dactylorhiza incarnata*), vstavačovec byzový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia odoratissima*) a iné.

Z čiastočne chránených druhov možno spomenúť hojnú zimozeleň menšiu (*Vinca minor*) a mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*).

Z výskytu endemitov možno spomenúť skalnica horská karpatská (*sempervivum montanum* ssp. *carpaticum* a *Thlaspi caeruleum* ssp. *tatrense*), ktoré patria výlučne k slovenskej flóre a je karpatským endemitom.

špecifickú pozornosť si zasluhujú medzi maloplošnými chránenými územiami aj dve lokality a to Štátna prírodná rezervácia Arborétum v Kysihýbli a Botanická záhrada Strednej lesníckej technickej školy v Banskej Štiavnici. Arborétum je umelo založený dendrologický objekt, ktorý tu zriadil J. Tuzson roku 1900. Z pôvodných 283 druhov tu dnes rastie už len asi 170 taxónov vysadených drevín mierneho pásma severnej pologule. Botanická záhrada je významným dendrologickým objektom s približne 180 taxónmi drevín.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia – terestrický biocyklus (Atlas krajiny SR, 2002) patrí dotknuté územie do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku. Podľa zoogeografického členenia – limnický biocyklus (Hensel, K., Krno, I. in Atlas krajiny SR, 2002) sa dotknuté územie nachádza v Pontokaspickej provincii, hornovážskom okrese a stredoslovenskej časti.

Z pohľadu živočíšnych spoločenstiev nachádza sa tu pestré zloženie determinované predovšetkým reliéfom a rastlinstvom. Na celom území prevažuje vulkanický substrát, ktorý má v Štiavnických vrchoch skôr zásaditý charakter, takže je vhodný pre mnohé druhy pôvodnej fauny i flóry.

Z veľkých cicavcov, treba spomenúť najmä introdukované druhy - daniela škvrnitého (*Dama dama*) a muflóna obyčajného (*Ovis montanus*). Oblasť Sitna bola kedysi známou srnčou rezerváciou, kde sa lovili kapitálne trofejové srnce. v súčasnosti však srnčiu zver vytláča jelenia zver. Osobitnú pozornosť si zasluhuje naša najväčšia mačkovitá šelma - rys ostrovid (*Lynx lynx*), ktorý sa v ostatných rokoch

objavuje v niekoľkých exemplároch po celom území chránenej krajinej oblasti. V starších lesných porastoch žije mačka divá (*Felis silvestris*), jazvec obyčajný (*Meles meles*), tchor obyčajný (*Putorius putorius*) a v posledných rokoch aj medveď hnedý (*Ursus arctos*). Z drobných zemných cicavcov si zmienku zasluhujú hmyzožravce a to bielozubka krpatá (*Crocidura suaveolens*) a bielozubka bielobruchá (*Crocidura laucodon*), piskor malý (*Sorex minutus*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*) a piskor vrchovský (*Sorex alpinus*), z ktorých najmä posledný má v Štiavnických vrchoch južnú hranicu rozšírenia. Výskumom tohoto druhu sa zistila zhoda rozšírenia piskora vrchovského s prirodzeným výskytom jedle. Medzi vážne ohrozené druhy sa v poslednom čase dostáva aj syseľ obyčajný (*Citellus cvitellus*), ktorý v málopočetných populáciách prežíva na niekoľkých lokalitách v okolí Banskej Štiavnice. Množstvo opustených banských štôlní a šácht poskytuje vhodný úkryt a zimovisko viacerým druhom netopierov. Dosiaľ sa tu zistilo 11 druhov, z ktorých hodno spomenúť lietavca sťahovavého (*Miniopterus schreibersii*). V teplejších kriačninových porastoch žije píšik lieskový (*Muscardinus avellanarius*). Z ďalších chránených druhov plchov sa tu vyskytuje plch hôrny (*Dryomys nitedula*) a plch záhradný (*Eliomys quercinus*). Na dvoch lokalitách sa zachovala vydra riečna (*Lutra lutra*), kým ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*) je na niektorých jazerách veľmi rozšírená.

Avifauna má významné zastúpenie hlavne z pohľadu dravcov, z ktorých sa na území chránenej krajinej oblasti objavoval sokol rároh (*Falco cherrug*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol kobec (*Falco columbarius*) a roku 1979 aj sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*). Zriedkavý je aj výskyt haje červenej (*Milvus milvus*) a haje hnedej (*Milvus migrans*). Z orlov treba spomenúť orla kriľavého (*Aquila pomarina*) a orla malého (*Hieraaetus pennatus*). Z typických hniezdíčkov skalných biotopov je to krkavec čierny (*Corvus corvus*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), výr skalný (*Bubo bubo*) a skaliar pestrý (*Monticola saxatilis*). Na jazerách možno počas ťahu pozorovať volavku popolavú (*Ardea cinerea*), chocholačku sivú (*Aythya ferina*), potápku chocholatú (*Podiceps cristatus*) a iné vodné druhy.

Z plazov a hadov sa vyskytujú vysokohorská jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*) spolu s teplomilnou jaštericou zelenou (*Lacerta viridis*). Na skalnatých lokalitách zasa spolu žije jašterica múrová (*Lacerta muralis*) a jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*). Hady reprezentuje užovka obyčajná (*Natrix natrix*), užovka frkaná (*Natrix tessellata*), užovka stromová (*Elaphe longissima*) a užovka hladká (*Coronella austriaca*).

Z obojživelníkov je najznámejšia salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) i ropucha zelená (*Bufo viridis*).

2. KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA A SCENÉRIA

2.1. Štruktúra krajiny

Primárna štruktúra krajiny /abiokomplexy/

Pre vymedzenie abiokomplexov sme použili nasledovné krajinné prvky:

Reliéf je rozhodujúcim diferenciačným faktorom krajiny, zásadne ovplyvňuje horizontálny a vertikálny tok hmoty a energie. Rozhodujúcou parametrickou vlastnosťou reliéfu je jeho komplexná členitosť. Dotknuté územie z pohľadu reliéfu predstavuje územie abiokomplexu vrchovín. Štiavnické vrchy predstavujú pestrý, horizontálne silne členený reliéf so striedajúcimi sa horskými rázsochami, oddelenými neraz hlbšie zarezanými dolinami so zovretým priečnym profilom. Niektoré chrbtý naznačujú pôvodnú úroveň plošín. Štiavnické vrchy nemajú výrazne vyvinutý hlavný hrebeň, ktorý je viackrát prerušený a na mnohých miestach prechádza do plošín a zníženín.

Geologicko-substrátový komplex reprezentuje najvrchnejšiu časť litosféry a to kvartérne sedimenty a zvetraliny hornín staršieho veku. Hlavné zastúpenie substrátu majú vulkanické horniny neogénneho veku poznačené tektonickou činnosťou a vulkanickými fázami.

Pôdny pokryv je zastúpený výlučne kambizemami a malé percento tvoria fluvizeme.

Sekundárna štruktúra krajiny

Pod pojmom sekundárna krajinná štruktúra pre tento účel rozumieme súčasný stav funkčného využitia jednotlivých plôch záujmového územia. Ten sme analyzovali podľa terénnych pozorovaní a mapových podkladov.

Pri stanovení sekundárnej krajinej štruktúry krajiny sme vychádzali z problematiky využívania krajiny, podľa ktorých má krajina tieto aspekty:

- vizuálne,
- kultúrno-historické (prvky v štruktúre krajiny),
- fyzické (reliéf, vodná sieť a pod.),
- krajinnno-ekologická štruktúra (komplex živých a neživých prvkov, prírodných a antropogénnych prvkov, ich interakcia),
- funkčná štruktúra krajiny (využívanie krajiny, ktorá je prevahou ľudských aktivít prebiehajúcich v krajine).

Územie širšieho okolia je členené na nasledovné prvky SKŠ - intravilán, lesy a NSKV, polia , TTP, negatívne javy, toky a vodné plochy (RÚSES okresu Žiar nad Hronom 1992)

Súčasnú krajinnú štruktúru dotknutého územia a blízkeho okolia sme analyzovali podľa terénnych pozorovaní. V území a jeho blízkom okolí sme identifikovali nasledovné typy SKŠ:

V zastavanom území obce:

- zastavané plochy a ostatné plochy - rodinné domy, rekreačné domy, chalupy, objekty občianskej vybavenosti, doplnkové stavby, bytové domy, objekty poľnohospodárskej výroby, komunikácie, spevnené plochy
- vodné plochy a toky – tečúce toky
- záhrady rodinných domov

Mimo zastavaného územia obce:

- poľnohospodársky pôdny fond – pasienky, TTP, lúky
- lesný pôdny fond
- zastavané plochy a ostatné plochy – spevnené a nespevnené komunikácie, stavby rodinných domov a hospodárskych objektov na samotách
- vodné plochy a toky - vodná nádrž

2.2. Krajinný obraz, scenéria krajiny, stabilita

Pri hodnotení krajinného obrazu berieme do úvahy reliéf, usporiadanie jednotlivých zložiek štruktúry krajinného povrchu, krajinnú maticu, pôsobenie dominant v priestore, významové body v krajine, krajinu ako kontinuálny priestorový celok (konfiguráciu, kompozíciu, usporiadanie tvarov, vzťah horizontál a vertikál, usporiadanie povrchu).

Územie navrhovaného zámeru sa rozprestiera mimo zastavaného územia obce v časti známej ako Antošíkovci. Pozemok sa rozkladá v severovýchodnej časti k.ú., ktorý je len riedko osídlený. V susedstve pozemku sa nachádza jedna osamotená horáreň, v okolí sú lesy, lúky a pasienky. S obcou je územie spojené jestvujúcou nespevnenou účelovou komunikáciou. V území nevystupujú žiadne dominanty, obraz krajiny má mierne zvlnený charakter vyvýšení a údolí. Priestor je vyplnený malými ostrovmi kríkovej zelene a menších stromových porastov. Územie je bez zástavby, v severozápadnej časti navrhovaného areálu sa nachádza poľnohospodárska usadlosť (pôvodný dom), ktorá bude využitá ako zázemie pre hospodársku časť agroturistického areálu. Približne stredom dotknutého územia prechádza

nespevnená komunikácia, ktorá vedie k horárni nachádzajúca severne od navrhovaného zámeru cca 500m.

Krajinná scenéria riešeného územia patrí medzi vysokohodnotné s prevládajúcimi pozitívnymi ekostabilizovanými prvkami, vrátane samotného navrhovaného areálu agroturistického areálu, ktorý nie je poznačený z minulosti intenzívnym využívaním. Samotná lokalita nie je súčasťou urbanizovaného priestoru obce Banská Belá s rozloženým baníckym osídlením po okraji sídelných štruktúr, ale je súčasťou voľne nadväzujúcich prvkov voľnej krajiny. V dotknutom území sa nerozvíjala žiadna hospodárska činnosť, neboli využívané žiadne prírodné zdroje a vplyv človeka podstatne nenarušil biologickú rovnováhu, teda podľa stupňa antropického vplyvu je toto záujmové územie krajinou bez antropického vplyvu.

Stabilitu krajiny dotknutého územia a jeho okolie z pohľadu pomeru vegetačného krytu k existujúcej zástavbe (dva zastavané objekty) možno hodnotiť ako vysoko stabilné.

2.3. Ochrana krajiny

Chránené územia

Z hľadiska územnej ochrany je katastrálne územie obce Banská Belá súčasťou CHKO Štiavnické vrchy, kde platí 2. stupeň ochrany prírody a krajiny s podmienkami ochrany v zmysle § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Mokrade

V dotknutom území sa nenachádzajú mokrade (ramsarské lokality) zaradené do zoznamu národného, regionálneho alebo lokálneho významu. V okolí (záujmové územie) možno lokalizovať nasledovné mokrade.

Tabuľka č. 5:

Názov mokrade	Plocha m ²	Názov obce	Okres	Kategória
Jazierko Mokoška	5 000	Svätý Anton	Banská Štiavnica	lokálne
Žakýlske pleso	2 400	Podhorie	Banská Štiavnica	lokálne
Michalštolníanske rašelinisko	200	Banská Štiavnica	Banská Štiavnica	regionálne

NATURA 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie. NATURA 2000 je sústava chránených území reprezentovaná SPA územiami (Special Protection Areas) vyhlasované podľa smernice o vtákoch a SAC územiami (Special Areas of Conservation) vyhlasovaní na základe smernice o biotopoch. Tieto smernice sú implementované do našej legislatívy zákonom 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Z uvedeného vyplýva rozdelenie CHÚ na:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe ustanovení smernice o vtákoch, v slovenskej legislatíve označované ako chránené vtáčie územia,

- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe ustanovení smernice o biotopoch, v slovenskej legislatíve označované ako územia európskeho významu (ochrana biotopov a druhov).

V k.ú Banská Belá evidujeme osobitne chránené územia podliehajúce ochrane prírodných hodnôt. Ide o územia sústavy chránených území európskeho významu NATURA 2000 - SKUEV 0266 Skalka a SKUEV 0265 Suť.

Navrhovaný zámer sa nachádza priamo v území SKUEV 0266 Skalka v jeho západnej časti. Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy, ktoré vystupujú v rámci celého SKUEV 0266 Skalka

- Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- Subpanónske travinnobylinné porasty
- Bezkolencové lúky
- Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpskeho stupňa
- Nížinné a podhorské kosné lúky
- Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
- Kyslomilné bukové lesy
- Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- Lipovo-javorové sutinové lesy
- Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- Teplomilné panónske dubové lesy
- Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku
- Panónsko-balkánske cerové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany v rámci celého SKUEV 0266 Skalka:

• hlaváč bieloplutvý	<i>Cottus gobio</i>
• kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>
• vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>
• fúzač alpský	<i>Rosalia alpina</i>
• rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>
• bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>
• roháč obyčajný	<i>Lucanus cervus</i>
• spriadač kostihojový	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>
• podkovár malý	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
• netopier veľkouchý	<i>Myotis bechsteini</i>
• uchaňa čierna	<i>Barbastella barbastellus</i>
• netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>
• medveď hnedý	<i>Ursus arctos</i>
• fuzáč veľký	<i>Cerambyx cerdo</i>
• kováčik fialový	<i>Limoniscus violaceus</i>
• netopier ostrouchý	<i>Myotis blythi</i>
• lietavec sťahovavý	<i>Miniopterus schreibersii</i>
• modráčik krvavcový	<i>Maculinea teleius</i>
• modráčik stepný	<i>Polyommatus eroides</i>

Časové ohraničenie platnosti podmienok ochrany je od 1.1. do 31.12. každého roka so stupňom ochrany 2.

Opatrenia a návrhy činností, ktoré zabezpečujú ochranu v chránenom území sú uvedené v kapitole 10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré korešponduje aj s vyjadrením ŠOP SR, Správa CHKO Štiavnické vrchy. Chránené vtáčie územie sa v dotknutom území nenachádza.

Osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín

Podľa vyhlášky 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na ploche dotknutého územia sa nevyskytujú žiadne osobitne chránené druhy živočíchov a rastlín.

Chránené stromy

V zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny na ploche dotknutého územia sa nenachádza žiaden strom zaradený do katalógu chránených stromov.

2.4. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje nový systémový prístup riešenia kvality krajinného prostredia. Predstavuje systém ekologickej stability ako celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Súčasná krajinná štruktúra - SKŠ

Územie širšieho okolia je členené na nasledovné prvky SKŠ - intravilán, lesy a NSKV, polia , TTP, negatívne javy, toky a vodné plochy (RÚSES okresu Žiar nad Hronom 1992)

Stresové faktory - SF

Zo sledovaných SF v RÚSES okr. Žiar n. Hronom (zdroje kontaminácie, hluk z dopravy, povrchová ťažba, znečistenie ovzdušia F, kontaminácia pôd, intravilány, umelé vodné kanály, cesty I. a II. triedy, diaľnica, železnica) sa v dotknutom území nenachádzajú žiadne zo spomínaných SF. V rámci záujmového územia sa vyskytuje : intravilán Banská Belá, cesty I. a II. triedy (cesta č. II/525), hluk z dopravy na ceste II/525.

Koeficient ekologickej stability - KES

Hodnoty KES varirujú v rozmedzí 5 - 9, čo reprezentuje relatívne priaznivú hodnotu. Hodnoty sú však diferencované a ovplyvňované predovšetkým členením územia na katastre.

3. OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNO – HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA**3.1. Demografická charakteristika**

Vybrané demografické údaje obce Banská Belá k 31.11.2011

Počet obyvateľov	1226
z toho do 15 rokov	197
z toho nad 15 rokov	1029
muži nad 15 rokov	488
ženy nad 15 rokov	509

V marci 2012 mala obec 1224 obyvateľov.

3.2. Analýza sídelnej štruktúry

Pôvodný ÚPN-SÚ uvádza údaj o existencii 402 bytov. Zo súčasných údajov v obci sa eviduje počet domov (10/1971) 347 Z toho domov s HBV 16 s celkovým počtom 169 b.j. Pod Vraným kopcom

v súčasnosti riešenej Zmene a doplnku ÚPN-O sa počíta s novou výstavbou 15 -17 objektami IBV.

3.3. Priemyselná výroba a stavebníctvo

V rámci obce je priemyselná výroba a stavebníctvo v útlme a v k.ú. nie sú evidované žiadne aktivity v tejto oblasti. V obci pôsobí spoločnosť Dinas Banská Belá a.s., ktorá je správcou a vlastníkom CHLÚ v Banskej Štiavnici - Banská Štiavnica I (kremence).

3.4. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Charakter územia okolia navrhovanej činnosti je vrchovinový, poľnohospodársky nevyužívaný. Parcely a pozemky plnia funciu pasienkov, lúk a v súčasnosti sú nevyužívané. Lesné hospodárstvo má zastúpenie vo forme lokálnej ťažby v okolitých lesoch.

3.5. Doprava

Obec Banská Belá je napojená na nadradený komunikačný systém prostredníctvom cesty I/51 (pôvodnej II/525) Banská Štiavnica – Banská Belá – križovatka s R1 (okres Zvolen), ktorá zabezpečuje spojenie v smere sever- juh medzi sídlami Jasenianskej doliny a tiež prepojenie na pohronský ťah Zvolen – Žiar nad Hronom. V súčasnosti sa pripravuje rekonštrukcia a modernizácia cesty I/51, s ktorou súvisí vybudovanie obchvatu obce Banská Belá (rekonštrukcia časti existujúcej trasy a obchvat obce mimo zastavaného územia obce), ako zosúladenie s nadradenou dopravnou cestnou infraštruktúrou v zmysle schválenej Zmeny a doplnku ÚPN-VÚC Banskobystrického kraja 2009.

Navrhovaný zámer je prístupný z obce nespevnenou komunikáciou a to odbočením vľavo za Halčianskym jazerom.

3.6. Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Obec Banská Belá je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu, v správe StVPS, a.s. závod 06 Zvolen, Žiar nad Hronom, ktorý je napojený na Pohronský skupinový vodovod (PSV). Katastrálnym územím obce je trasovaný privod PSV, výtlačné potrubie DN 250 do VDJ Banská Belá a výtlačné potrubie DN 250 do VDJ Hájik v Banskej Štiavnici. Vodárenský systém je v správe StVS, a.s. Banská Bystrica.

Kanalizácia a ČOV

Odvádzanie odpadových vôd v obci sa realizuje deleným systémom. Splaškové vody sú odvádzané verejnou kanalizáciou na ČOV Banská Belá. Stoky verejnej splaškovej kanalizácie DN 300. Navrhovaná výstavba 17 rodinných domov v lokalite „Pod Vraným kopcom“ si bude vyžadovať zvýšenie jej kapacity.

Elektrická energia

V obci je vybudovaná vyhovujúca sieť elektrickej energie (VN, NN), ktorú vlastní a spravuje SSE-Distribúcia, a. s. Žilina. V katastri obce je vybudovaná fotovoltická elektráreň, s celkovým uvažovaným inštalovaným výkonom 984,15 kWp. Vyrobená elektrická energia je vyvedená do 22 kV rozvodnej siete.

Plyn

Obec Banská Belá je pripojená na zemný plyn, má vybudovanú vlastnú regulačnú stanicu plynu RS1 typu 1200/2/2 440 s STL výstupným tlakom 90 kPa. Zemný plyn je využívaný pre vykurovanie, varene a prípravu TUV.

3.7. Odpadové hospodárstvo

Obec Banská Belá je v zmysle zákona o odpadoch č. 223/2001 Z.z. zodpovedná za nakladanie a zneškodňovanie komunálneho a drobného stavebného odpadu, ktorý vzniká na území obce. Zber, prepravu a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. vykonáva zmluvná spoločnosť, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti.

3.8. Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť obce má len základné služby, ku ktorým patria hlavne služby obchodného a pohostinského charakteru. Jedná sa o prevádzky: COOP Jednota, objekt pre zmiešaný tovar, potraviny TREND, dve pohostinstvá a bufet.

3.9. Rekreácia a cestovný ruch

Banská Belá leží takmer v strede Štiavnického pohoria. S Vtáčnikom, Pohronským Inovcom, Kremnickým pohorím, Krupinskou vrchovinou a Poľanou tvorí sopečnú skupinu Slovenského stredohoria. Obec sa rozprestiera 4 km severovýchodne od Banskej Štiavnice, v údolí pozdĺž hlavnej cesty, vedúcej z Banskej Štiavnice cez Banskú Belú smerom na Kozelník a Hronskú Breznicu. Geografická poloha a blízke spojenie s Banskou Štiavnicou radí obec Banská Belá k atraktívnym a vyhľadávaným miestam pre relax a rekreáciu. Okolie obce disponuje množstvom cyklotrás a turistických trás ku okolitým pamiatkám predovšetkým charakteru nedávnej baníckej činnosti (štôlna Ferdinand, Jergišťôľňa) a okolitých tajchov vybudovaných v 18. storočí pre banské účely (Halčianske a Belianske jazero).

Nedáľko sa nachádza detská farma Gazdáčik so zameraním na relaxačno-ozdravovacie pobyty v prírode. Okolie okrem letných aktivít ponúka aj široké možnosti pre lyžiarov (zjazdové a bežecké trate) v Salamandri rezort.

3.10. Kultúrohistorické hodnoty územia, archeologické a paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Pôvodné osídlenie a vznik Banskej Belej úzko súvisí s rozvojom ťažby nerastného bohatstva v okolí Banskej Štiavnice. Dobývanie zlatých a strieborných rúd dalo podnet k osídleniu tohto kraja a nerastné bohatstvo sem prilákalo nových osadníkov. Najstaršia zachovaná písomná zmienka o obci je z roku 1228, kedy sa prvý krát spomína územie Bela a potok Bela v súvislosti s baňami na striebro. Tunajšia strieborná baňa sa spomína v rokoch 1228 a 1385, keď bola čiastočne zatopená. V roku 1450 bola obec povýšená na slobodné kráľovské mesto a v roku 1453 sa stala siedmym najmenším mestom v spoločenstve stredoslovenských banských miest.

Najvýznamnejšou architektonickou dominantou obce Banská Belá je rímskokatolícky farský kostol, zasvätený sv. Jánovi evanjelistovi. Kostol bol postavený v prvej polovici 13. storočia v neskororománskom slohu a posvätený v roku 1243. V roku 1590 sa uskutočnila rozsiahla prestavba kostola v goticko-renesančnom slohu. Na južnej strane farského kostola bola v 15. storočí postavená malá kaplnka zasvätená Panne Márii Škapuliarskej, z ktorej úpravami neskôr vznikol kostol. Ďalej sa v obci nachádzajú kaplnky sv. Alžbety, sv. Jána Nepomuckého a kláštor Oldingerov ústav z r. 1907. Budova mestskej radnice bola postavená pravdepodobne v roku 1590 a v súčasnosti je to opustený dom č. 35 v súkromnom vlastníctve.

Katastrálne územie obce je súčasťou územia, ktoré je zapísané na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia“.

4. SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Environmentálna regionalizácia SR je priestorovou syntézou analytických máp vybraných environmentálnych charakteristík podľa štruktúry zložiek životného prostredia a miery pôsobenia rizikových faktorov. Predstavuje základnú diferenciáciu územia SR z hľadiska prierezového hodnotenia kvality životného prostredia podľa komplexu vybraných environmentálnych ukazovateľov (ovzdušie, voda, geologický podklad, pôda, biota, odpady). V rámci SR bolo vymedzených 10 zaťažených oblastí. Úroveň kvality životného prostredia je hodnotená v 5 stupňoch, na základe ktorej sú identifikované environmentálne najviac zaťažené oblasti:

1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Posudzované územie sa nachádza v Strednopohronskej zaťaženej oblasti so stupňom environmentálnej kvality III - IV (prostredie narušené až silno narušené), čo predstavuje primernú environmentálnu kvalitu z 5-stupňového hodnotenia.

4.1. Zdravotný stav obyvateľstva

Prostredie neovulkanitov v celoslovenskom meradle sa javí ako najnevhodnejšie geologické prostredie pre zdravotný stav obyvateľstva v rámci celého územia Slovenskej republiky. Podľa úlohy Environmentálne a zdravotné indikátory Slovenskej republiky (ŠGÚDŠ, 2010) oblasť Štiavnických vrchov sa vyznačuje výrazne horšími parametrami zdravotných indikátorov v porovnaní s celoslovenskými priemernými hodnotami. Z hodnotených 32 zdravotných indikátorov 30 vykazuje v území Štiavnických vrchov horšie hodnoty ako celoslovenský priemer. Celkovo je región postihnutý najmä kardiovaskulárnymi a onkologickými ochoreniami. Tento zhoršený zdravotný stav obyvateľstva je spôsobený jednak kontamináciou po banskej činnosti, no taktiež v dôsledku nepriaznivého (nevhodného) geologického prostredia.

4.2. Ovzdušie

Znečistenie ovzdušia predstavuje jedno z najvýznamnejších environmentálnych rizík – najmä z toho dôvodu, že sa vyskytuje predovšetkým v urbanizovaných husto zaľudnených oblastiach. Znečistenie má synergický efekt, prejavujúci sa acidifikáciou - zvýšením kyslosti prostredia (so sprievodnými kyslými dažďami a poškodzovaním lesných porastov a kontamináciou pôdy) a nepriaznivými zdravotnými následkami pre obyvateľov žijúcich v postihnutých oblastiach. Najvýznamnejšími znečisťujúcimi látkami, ktoré sa sledujú v rámci Národného emisného informačného systému NEIS sú tuhé znečisťujúce látky, oxidy síry, oxidy dusíka, oxid uhoľnatý, organické látky (TOC).

Kvalita ovzdušia v k.ú. Banská Belá a jeho okolí je ovplyvňovaná len vlastnými zdrojmi znečistenia priamo na území, ktoré zodpovedá lokálnemu vykurovaniu v rodinných domoch. V okolí absentujú technologické zariadenia v areáloch podnikov, ktoré bývajú najväčšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia. Najväčším a jediným významným zdrojom znečistenia ovzdušia je doprava na ceste druhej triedy II/525

Banská Štiavnica - Zvolen, kde je generovaná prašnosť (PM_{10}) a emisie znečisťujúcich látok z osobnej a nákladnej automobilovej dopravy.

4.3. Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Kvalita povrchových vôd sledovanej oblasti nie je ovplyvňovaná priemyselnými aktivitami, technickou infraštruktúrou. Kvalitu tokov ovplyvňuje chýbajúce ČOV, čoho dôsledkom sa komunálne odpadové vody často dostávajú do recipienta a tým negatívne ovplyvňujú kvalitu povrchových tokov. Povrchové vody sú odoberané prevažne na technologické účely v priemysle a poľnohospodárstve na závlahy. Kvalita povrchových vôd sa sleduje v rámci monitoringu kvality povrchových vôd na Slovensku, ktorý zabezpečuje SHMÚ. Analýza kvality sa vykonáva v zmysle STN 75 7221 – Kvalita vody, klasifikácia kvality povrchových vôd.

V dotknutom území nepreteká žiadny povrchový vodný tok zahrnutý do siete SHMÚ pre sledovanie ukazovateľov kvality povrchových tokov. Najbližší sledovaný profil je Žarnovica na toku Hron. V blízkosti navrhovaného zámeru sa nachádza vodná plocha Halčianske jazero, ktoré je rybným revírom MO SRZ Banská Štiavnica, kaprový - lovný.

Podzemné vody

Kvalitu podzemných vôd sleduje SHMÚ v jednotlivých hydrogeologických rajónoch. Sledované ukazovatele sú vyhodnocované podľa limitných hodnôt STN 75 7111 okrem mikrobiologických, biologických a rádiologických ukazovateľov, v súčasnosti v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 151/2004 Z.z.

Úroveň znečistenia podzemných vôd v dotknutom území a jeho širšom okolí je stredná z 5 kategórií C_d = 1,1 - 3,0 (Rapant, Bodiš in Atlas krajiny SR, 2002).

Na dotknutom území navrhovanej činnosti sa neevviduje plošný ani bodový zdroj, ktorý by negatívne ovplyvňoval kvalitu povrchových a podzemných vôd.

4.4. Horninové prostredie

Podľa mapy vybraných geodynamických javov (Atlas SR, 2002) sa v hodnotenom území nevyskytujú žiadne svahové poruchy a územie nie je náchylné na zosúvanie. Z pohľadu ťažby nerastných surovín nie je blízke okolie využívané pre ťažbu žiadnych surovín.

Prostredie neovulkanitov v celoslovenskom meradle sa javí ako najnevhodnejšie geologické prostredie pre zdravotný stav obyvateľstva v rámci celého územia Slovenskej republiky. Z environmentálno-geochemického hľadiska predstavuje hodnotené územie výrazne kontaminovanú oblasť Slovenskej republiky. Táto kontaminácia sa prejavuje najmä vo zvýšených obsahoch Pb, Zn, Cu, Cd, čiastočne aj As a Hg. Kontaminácia bola zaznamenaná najmä v prípade pôd, no aj v prípade miestne pestovanej zeleniny a zemiakov. Nepriaznivou skutočnosťou je najmä to, že pôdy zo záhrad rodinných domov sa vyznačujú oveľa vyššími obsahmi rizikových prvkov ako pôdy v extraviláne.

4.5. Pôdy

V území sa nenachádzajú pôdy zaradené podľa BPEJ do 1. až 4. skupiny kvality (str. 15), ktoré sú podľa zákona č. 220/2004 Z. z. osobitne chránené. Najkvalitnejšie pôdy v katastrálnom území obce patria do 7. skupiny kvality. Väčšina poľnohospodárskeho pôdneho fondu je v 7. a 9. skupine kvality. Širšie okolie Banskej Štiavnice je výrazne kontaminované predovšetkým ťažkými kovmi (As, Zn, Pb, Cd, Cu, a V),

ktoré súvisí s banskou činnosťou v minulosti. Vyťažené polymetalické rudy, ich spracovanie a usklaňovanie na haldách spôsobil súčasný veľmi nepriaznivý stav výskytu ťažkých kovov v podloží, ktoré tam postupne infiltrovali.

Dotknuté územie je reprezentované nekontaminovanými pôdami (resp. mierne kontaminovanými pôdami), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. Táto referenčná hodnota znamená, že pôda nie je kontaminovaná ak je koncentrácia prvku pod touto hodnotou. V prípade, že dosahuje, resp. prekračuje túto hodnotu, znamená to, že obsah tohto prvku je vyšší ako sú fónové (pozadové) hodnoty pre danú oblasť v zmysle Metodického pokynu č. 1617/97-min.

Medzi hlavné negatívne faktory fyzikálneho poškodenia pôd patria najmä vodná a veterná erózia. Z pohľadu vodnej erózie v dotknutom území prevláda extrémna vodná erózia v centrálnej a východnej časti dotknutého územia, ktorá je nad limitom hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu pôdy ($40 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$) a podľa kategórie eróznej ohrozenosti zodpovedá odnosu viac ako $75 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$.

Základnými faktormi spôsobujúcimi veternú eróziu sú meteorologické a pôdne faktory. Z pohľadu veternej erózie v dotknutom území prevláda žiadna až slabá veterná erózia podľa kategórie eróznej ohrozenosti, čo zodpovedá odnosu menej ako $0,7 \text{ t/ha}$.

Primárne zhutnenie je podmienené genetickými vlastnosťami pôdy. Trpia ním všetky ťažké pôdy (ílovitohlinité, ílovité, íly) ako aj pôdy s mramorovanými a iluviálnymi luvickými horizontmi (pseudogleje, luvizeme). Sekundárne (technogénne) zhutnenie je spôsobené činnosťou človeka, a to priamo - vplyvom tlaku kolies poľnohospodárskych mechanizmov, alebo nepriamo – znižovaním odolnosti pôd voči zhutneniu nesprávnym hospodárením. Pôdy v dotknutom území sú bez kompakcie.

4.6. Sklárky, smetiská, devastované plochy

Stresové faktory majú charakter bodových ohrozujúcich faktorov a zdrojov znečistenia, ku ktorým zaradíme sklárky komunálneho odpadu, navážky a devastované plochy. Navrhovaná činnosť sa nachádza na území CHKO Štiavnické vrchy v 2. stupni ochrany a v blízkom okolí navrhovanej činnosti po rekognoskácii nebolo identifikované zaťaženie voľnými ani divokými skládkami.

4.7. Hluk a vibrácie

Hluk a vibrácie patria k najvýznamnejším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplyvajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurózy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií. Najvýznamnejším zdrojom hluku v území je doprava (najmä cestná a železničná), lokálnymi zdrojmi hluku sú výrobné procesy.

V súčasnosti je hlavným zdrojom hlučnosti v obci hluk z cestnej dopravy vedenej po ceste II/525. Po realizácii preložky cesty I/51 (pôvodnej II/525) mimo zastavané územie obce, je predpoklad, že dôjde k výraznému zníženiu intenzity tranzitnej dopravy cez obec a s tým aj zníženiu hlučnosti, prašnosti a vibrácií.

4.8. Radónové riziko

Vďaka svojim vlastnostiam radón a produkty jeho rádioaktívneho rozpadu prenikajú na povrch z relatívne veľkých hĺbok. Ich šírenie umožňujú najmä tektonické poruchy a zóny, ako aj pórovitosť hornín a sedimentov. Z geologického podložia sa cez rôzne netesnosti a pukliny dostáva priamo do

stavebných objektov, a tým vystavuje jeho obyvateľov svojim účinkom (ak objekt nemá protiradónovú ochranu). Pre človeka nie je ani tak nebezpečný samotný radón ako produkty jeho premeny, ktoré sú už tuhé rádioaktívne látky a viažu sa na aerosoly a prachové častice vo vzduchu, ktoré sa dostávajú do ľudského organizmu vdychovaním týchto mikroskopických častíc.

Podľa Prognóza radónového rizika (ŠGÚDŠ 2011) sa ukazuje, že navrhovaná činnosť leží v území so stredným radónovým rizikom.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

1. POŽIADAVKY NA VSTUPY

1.1. Pôda

Záujmové územie sa nachádza v k.ú. Banská Belá mimo zastavaného územia obce v časti Antošíkovci. Terén sa mierne zvažuje k juhu, pozemok je vedený ako PPF, ktorý bude v ďalšom stupni požiadaný o vyňatie vrámci príslušných stavebných objektov.

Základné údaje o území a plánovanom zámere

Celková plocha riešeného územia: 65 782 m²

Z toho v súčasnosti:

Zastavaná plocha existujúcimi stavbami: 146 m²

Zalesnená plocha územia: cca 20 450 m²

Zvyšnú plochu územia v súčasnosti tvoria prevažne trvalé trávne porasty a orná pôda s vymedzenou časťou pre pestovanie plodín a ovocný sad cca 45 186 m²

Navrhované funkčné využitie plôch:

Zastavaná plocha navrhovanými stavbami cca 905 m²

Plochy pre parkovanie cca 520 m²

Plochy pre umiestnenie technickej infraštruktúry cca 330 m²

Plochy pre chov domácich zvierat cca 2 100 m²

Plochy pre rekreáciu, relax a športovanie cca 4 730 m²

Vodné plochy jazierok cca 420 m²

1.2. Potreba vody

Existujúci objekt

Objekt predpokladá využitie jestvujúcich kapacít.

Potreba vody = 4 osoby x 145l/os.den = 580l/den, z toho 232l/den TUV. Zásobovanie vodou je riešené z jestvujúcej studne.

A. Hlavný objekt areálu

Uvažuje sa ako hlavný objekt, pričom bude mať funkciu:

Recepcia-potreba vody = 2 osoby x 60l/os.den = 120l/deň, z toho 48l/deň TUV.

Stravovanie-potreba vody = 4 zamestnanci x 150l/deň = 600l/deň, z toho 360l/deň TUV

40 jedál x 3 x 25l/jedlo = 3000l/deň, z toho 1440l/deň TUV

Ubytovanie-potreba vody = 5x2 lôžka x 150l/lôžko.deň = 1500l/deň, z toho 600l/deň TUV

Zásobovanie objektu vodou bude riešené novonavrňovanou studňou. Príprava TUV je navrhnutá centrálné v kotolni. Hlavný zdroj tepla je uvažovaný peletkový kotol, ako alternatívny zdroj tepla je možné použiť prípravu TUV v letných mesiacoch pomocou slnečných kolektorov.

B. Letná kuchynka

Pre letnú kuchynku je navrhnuté sociálne zariadenie, ktoré má slúžiť návštevníkom/hostom, z toho dôvodu sa uvažujú tieto kapacity započítané v dieňch potrebách. Zásobovanie objektu vodou bude riešené novonavrňovanou studňou. Príprava TUV je riešená lokálne v zásobníku.

C. Sauna

Priestor je uvažovaný pre saunu so sprchami.

Potreba vody = 5osôb x 200l/osoba/deň = 1000l/deň, z toho 400l/deň TUV

Zásobovanie objektu vodou bude riešené novonavrňovanou studňou. Príprava TUV je riešená lokálne v zásobníku.

D. Apartmánový dom

6 Apartmánových domov (6x4 lôžka+prístelka = 30osôb)

Potreba vody = 30x150 = 4500l/deň, z toho 1800l/deň TUV.

Zásobovanie objektu vodou bude riešené novonavrňovanou studňou. Príprava TUV je riešená lokálne v zásobníku.

E. Altánok

Dažďové vody sú odvádzané na terén (0,52l/s).

F. Mini ZOO

Potreba vody pre chov zvierat = 15*15l/deň= 225l/deň (maximálna)

G. Stodola

Voda je uvažovaná na údržbu.

H. Hospodársky objekt

Potreba vody pre chov zvierat = 40*10l/deň= 400l/deň (maximálna)

Tabuľka č.6: **Celkové bilancie - súmár**

Studená voda		TUV	
Priemerná denná potreba vody	12350	Priemerná denná potreba vody	4760
Maximálna denná potreba vody	19760	Maximálna denná potreba vody	7616
Maximálna hodinová potreba vody	1646,67	Maximálna hodinová potreba vody	634,66
Qzdroja	0,46		
Qstudne	1-2,5l/s		
(zavisi od typu čerpadla a zopnutia čerpadla min 0,5l/s - nonstop)		Príprava TUV lokálne pre každý objekt	

1.3. Ostatné surovinové a energetické zdroje

Energetická bilancia

Energetická bilancia pozostáva z čiastkových bilancií pre umelé osvetlenie, zásuvkové a technologické obvody objektov. Všetky elektrické rozvody v objektoch budú v normálnej prevádzke napájané zo základného zdroja elektrickej energie.

Celkový inštalovaný príkon a jeho rozčlenenie

Inštalovaný príkon:	P_i	=	150 kW
celková súčasnosť:	β	=	0,7
súčasný príkon:	P_p	=	100 kW
čas ročného využitia maxima:	T_t	=	1250 hodín
ročná spotreba el. energie:	A	=	125.000 kWh/rok

Vykurovanie

Projektovaný tepelný príkon :

A – recepcia, stravovanie, kuchyňa, zázemie, príp. menšie apartmány	39,0 kW
D – drevené apartmánové domy	60,0 kW
SPOLU	99,0 kW

Spotreba tepla:

Vykurovanie navrhovaných stavebných objektov:	717 GJ/rok
Príprava teplej vody:	190 GJ/rok
SPOLU:	907 GJ/rok

Pozn. : Uvedené hodnoty sú len orientačné a budú upresnené v ďalších stupňoch PD.

1.4. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Väzbu na obec zabezpečujú dve jestvujúce komunikácie obslužného charakteru, z ktorých jedna je situovaná na východnom okraji riešeného územia a druhá prechádza približne stredom zóny. Prístup na pozemok bude realizovaný vo východnom cípe pozemku po jestvujúcej obslužnej komunikácii prechádzajúcej stredom zóny areálu, ktorou je kratší a rýchlejší prístup z obce, čím sa dosiahne, že motorové vozidlá budú menej zaťažovať a negatívne vplývať na okolité prírodné prostredie. Pri vstupe na pozemok bude štrkom spevnená odstavňá plocha pre parkovanie spevnená vrstvou makadamu.

1.5. Nároky na pracovné sily

Pre prevádzkovanie a údržbu navrhovanej činnosti sa odhaduje do 10 pracovníkov.

1.6. Iné nároky

Nepredpokladáme v súvislosti s výstavbou a prevádzkou zámeru iné nároky. V prípade požiadavky budú zapracované v ďalšom stupni PD.

2. ÚDAJE O VÝSTUPOCH

2.1. Zdroje znečisťovania ovzdušia

Výstavba

Počas výstavby dochádza k možnosti znečistenia ovzdušia najmä pri realizácii výkopových prác a pohybe stavebných mechanizmov, kedy môže byť areál staveniska dočasným plošným zdrojom

prašnosti a emisií. Množstvo emisií bude závisieť od priebehu výstavby, ročného obdobia, poveternostných podmienok a pod. Eventuálnu prašnosť bude potrebné obmedziť organizáciou prác, kropením a čistením komunikácií a areálu.

Prevádzka

Počas prevádzky agroturistického areálu bude prevádzkované len malý zdroj znečistenia ovzdušia. Príprava TUV je navrhnutá centrálne v kotolni. Hlavný zdroj tepla je uvažovaný peletkový kotol, ako alternatívny zdroj tepla je možné použiť prípravu TUV v letných mesiacoch pomocou slnečných kolektorov.

2.2. Odpadové vody

Existujúci objekt

Splašková kanalizácia ostáva v pôvodnom riešení bez zmien. Kapacitne vychádza z potreby vody 580l/den, z toho 232l/den TUV.

Dažďová voda ostáva v pôvodnom riešení bez zmien. Výpočtový prietok odvádzaných vôd zo strechy je 2,53l/s.

A. Hlavný objekt areálu

Množstvo splaškov je úmerné potrebe vody. Splašky budú odvádzané do areálovej ČOV a následne do retenčnej nádrže.

Recepcia- 120l/deň, z toho 48l/deň TUV.

Stravovanie- 600l/deň, z toho 360l/deň TUV

40 jedál 3000l/deň, z toho 1440l/deň TUV

Ubytovanie 1500l/deň, z toho 600l/deň TUV

Dažďové vody čisté zo striech (3,46l/s) a spevnených plôch budú odvádzané priamo do retenčnej nádrže. Vzhľadom na navrhnutú reštauráciu je navrhnutý lapač tukov (NG2-4).

B. Letná kuchynka

Pre letnú kuchynku je navrhnuté sociálne zariadenie, ktoré má slúžiť návštevníkom/host'om, z toho dôvodu sa uvažujú tieto kapacity započítané v diečich potrebách. Zásobovanie objektu vodou bude riešené novonavrhovanou studňou. Príprava TUV je riešená lokálne v zásobníku. Odvod dažďových vôd je uvažovaný na terén (0,78l/s).

C. Sauna

Množstvo splaškov je úmerné potrebe vody 1000l/deň, z toho 400l/deň TUV

Dažďové vody sú odvádzané na terén (0,43l/s).

D. Apartmánový dom

Množstvo splaškov je úmerné potrebe vody 4500l/deň, z toho 1800l/deň TUV.

Dažďové vody sú odvádzané na terén (5,19l/s).

E. Altánok

Dažďové vody sú odvádzané na terén (0,52l/s).

F. Mini ZOO

Splaškové vody sú odvádzané do ČOV 225l/deň (maximálna)

Dažďové vody sú odvádzané na terén (1,73l/s).

G. Stodola

Voda je uvažovaná na údržbu.

Splašková voda sa neuvažuje.

Dažďové vody sú odvádzané na terén (1,73l/s).

H. Hospodársky objekt

400l/deň (maximálna)

Močovka je odvádzaná do ČOV (poprípade využívaná na hnojenie). Tuhé exkrementy sú kompostované.

Dažďové vody sú odvádzané na terén (2,60l/s).

Tabuľka č. 7: **Dažďové vody**

funkčné využitie územia	plocha /m2/	podiel /%/	Dažďová kanalizácia
173l/s/ha			
zastavaná plocha existujúcimi stavbami	146	0,2	2,53
zastavaná plocha navrhovanými stavbami	950	1,4	16,44
A – recepcia, stravovanie, kuchyňa, zázemie, príp. menšie apartmány	200		3,46
B – letná kuchyňa, gril	45		0,78
C – sauna	25		0,43
D – drevené apartmánové domy	300		5,19
E – altánok	30		0,52
F – chov domácich zvierat /mini ZOO/	100		1,73
G – stodola	100		1,73
H – hospodárska budova pre chov zvierat	150		2,60
zalesnené plochy územia	20450	31,1	35,38
trvalé trávne porasty - plochy pre extenzívnu poľnohosp. činnosť	35816	54,5	61,96
existujúca plocha pre pestovanie plodín	1200	1,8	6,23
existujúca plocha ovocného sadu	3700	5,6	19,20
navrhované plochy pre parkovanie /makadam/	520	0,8	4,50
navrhované plochy pre technickú infraštruktúru	330	0,5	5,14
navrhované plochy pre chov domácich zvierat /hospodársky dvor/	2250	3,5	7,79
navrhované vodné plochy jazierok	420	0,6	7,27
	65782	100	182,85 l/s
		Odvod	12,16 l/s
		Záchyt	137,82 l/s

Tabuľka č. 8: **Splašky v [I]**

Priemerná denná potreba vody	11300
Maximálna denná potreba vody	18080
Maximálna hodinová potreba vody	1506,67
Qzdroja	0,42

2.3. Odpady

Viesť evidenciu a zneškodňovať všetky odpady vznikajúce počas výstavby a prevádzky je povinný vykonávať prevádzkovateľ, ktorý si pre zneškodnenie odpadu kategórie „O“, prípadne „N“ zaistí ukladanie na riadené skládky, prípadne iný spôsob zneškodňovania, resp. recyklácie. Na základe takto uzavretých zmlúv prevádzkovateľ vypracuje program odpadového hospodárstva a predloží ho OÚŽP Bratislava ku schváleniu. Odberateľ bude určený v ďalšom stupni spracovania projektovej dokumentácie. Vzniknuté odpady stanovené vo vyššie uvedenej tabuľke určené na zhromažďovanie budú uložené v nádobách na to určených (napr. kontajneroch, smetných nádobách a pod.) a bude zabezpečené ich vhodné zneškodnenie na vhodnom zariadení v pravidelných intervaloch.

Odpady budú produkované počas realizácie stavebnej jamy a technickej infraštruktúry, z výkopov z rozkopávok pri realizácii inžinierskych sietí, budovania prípojok inžinierskych sietí, a samotnou výstavbou jednotlivých objektov. V zmysle Vyhlášky č.284 /2001 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov, prílohy č.1, vzniknú stavebné odpady počas realizácie stavby nasledovných skupín, podskupín a druhov.

Tabuľka č.9: Predpokladané druhy odpadov vznikajúcich pri výstavbe a prevádzke Agroturistického areálu

Odpady vznikajúce počas výstavby				
Katalóg. číslo	Názov odpadu	Kat. odpadu	Odhad.množstvo	M.J
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,20	t
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,10	t
17 01 01	Betón	O	1,10	t
17 01 02	Tehly	O	0,50	t
17 01 03	Obkladačky, dlaždice, keramika	O	0,20	t
17 02 01	Odpadové stavebné drevo	O	1,50	t
17 02 02	Sklo	O	1,00	kg
17 02 03	Plasty	O	50,00	kg
17 04 02	Hliník	O	70,00	kg
17 04 05	Železo a oceľ	O	0,50	t
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	O	1,00	t
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená 17 05 05	O	1300,00	m3
17 06 04	Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01, 17 06 03	O	400,00	kg
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	O	2,00	t
20 03 03	Odpad z čistenia ulice, prístupovej komunikácie	O	0,70	t

Odpady vznikajúce počas prevádzky objektov				
Katalóg. číslo	Názov odpadu	Kateg. odpadu	Odhad.množstvo za rok	M.J.
02 01 02	Odpadové živočíšne tkanivá	O	0,40	t
02 01 03	Odpadové rastlinné tkanivá	O	0,30	t
02 01 06	Zvierací trus, moč, hnoj (vrátane znečistenej slamy, kvapalné odpady, oddelene zhromažďované a spracúvané mimo miesta ich vzniku	O	1,00	t
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	O	0,50	t
15 01 02	Obaly z plastov	O	0,20	t
15 01 03	Obaly z dreva	O	0,50	t
15 01 06	Zmiešané obaly	O	1,00	t
15 01 07	Obaly zo skla	O	0,50	t
19 08 09	Zmesy tukov a olejov z odlučovačov olejov z vody obsahujúce jedlé oleje a tuky	N	0,30	t
19 09 01	Tuhé odpady z primárnych filtrov a hrabíc	O	0,20	t
20 01 01	Papier a lepenka	O	0,30	t
20 01 02	Sklo	O	0,30	t
20 01 08	Biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad	O	17,00	t
20 01 11	Textílie	O	0,10	t
20 01 25	Jedlé oleje a tuky	O	1,20	t
20 01 39	Plasty	O	0,10	t
20 01 40	Kovy	O	50,00	kg
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad	O	170,00	t
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	50,00	t
20 03 06	Opad z čistenia kanalizácie	O	5,00	t

Kateg. odpadu O - ostatný odpad, N - nebezpečný odpad

Nebezpečné látky – počas užívania agroturistického areálu nebudú prítomné vybrané nebezpečné látky podľa príl. 1 tabuľky I a II zákona 261/2002 Z.z v znení neskorších predpisov (z. 277/2005 Z.z.).

2.4. Zdroje hluku a vibrácií

Počas výstavby budú z ťažkých mechanizmov nasadené len zemné mechanizmy (žeriav, bager a nákladné vozidlá). Významnejšie hlukové emisie predstavuje doprava materiálu, príprava staveniska a realizácia zemných prác. Zdrojom hluku môže byť používanie motorových píl na prípravu trámovej konštrukcie pre drevené chatky a hlavný objekt.

Príklady zdrojov hluku stavebných mechanizmov

- Rypadlo lyžicové JCB 200 motor Mitsubishi
Hladina akustického tlaku hluku v 10m
- Nákladné vozidlá Tatra 148 (odvoz zeminy, domiešavač)
Hladina akustického tlaku hluku v 10m (pri pojazde)

$$L_{PA(10m)} = 72,0 \text{ dB}$$

$$L_{PA(10m)} = 79,0 \text{ dB}$$

2.5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

V plánovanej prevádzke nebudú inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia. Na posudzovanom území nebol vykonaný radónový prieskum – úradné meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu.

2.6. Teplo, zápach a iné výstupy

Šírenie tepla, zápachu a iných výstupov mimo hodnotený zámer sa nepredpokladá.

2.7. Doplňujúce údaje

Ďalšie doplňujúce údaje v súčasnom štádiu prípravy projektu nie sú známe.

3. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Priame:

Priame vplyvy sa týkajú výlučne prírodného prostredia, ktoré by mohli ovplyvniť súčasný stav flóry, fauny a biotopov v dotknutom území. Priamy vplyv, ktorým je zmena v životnom prostredí, ktorá je vyvolaná bezprostredným uskutočnením navrhovanej činnosti. Tieto vplyvy budú predovšetkým spojené s prevádzkou agroturistického areálu a jeho súvisiacimi činnosťami (prítomnosť návštevníkov areálu, chov zvierat, obhospodarovanie súčasných pozemkov). Z významných antropogénnych (negatívnych) vplyvov akými sú hluk, vibrácie, žiarenie, emisie tepla a emisie ZL, s takýmito vplyvmi prírodné prostredie v dotknutom území nebude priamo konfrontované.

Nepriame (sekundárne):

Nepriame environmentálne vplyvy akými sú zmeny prvkov životného prostredia spôsobené zmenou iného prvku alebo prvkov nepredpokladáme v súvislosti s výstavbou a prevádzkou agroturistického areálu, ktoré by mali významný negatívny vplyv na životné prostredie.

4. HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Hodnotenie zdravotných rizík v posudzovanom zámere je spracované v zmysle zákona 24/2006 Z.z., príloha 9, ktorá nevyžaduje odbornú spôsobilosť spracovateľa zámeru v zmysle zákona č. 355/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov. Hodnotenie zdravotných rizík je odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom podstatne znížiť zdravotné riziká.

Obdobie prípravy - príprava projektovej dokumentácie, príprava staveniska a výstavby navrhovanej činnosti podľa zadania zámeru sú v tomto štádiu prípravy a dostupných informácií bežným investičným režimom podľa pripravovanej dokumentácie. V súčasnosti je v štádiu spracovania dokumentácie a dokladov pre vydanie územného rozhodnutia. K tomu budú vydané vyjadrenia, stanoviská a rozhodnutia príslušných orgánov s určujúcimi podmienkami pre ďalší postup.

Obdobie výstavby - je potrebné zabezpečiť starostlivosť o bezpečnosť pri práci a ochranu zdravia na stavbe, ktorá je základnou povinnosťou vedenia stavby. Túto povinnosť vo všeobecnosti ukladá Zákonník práce. Pri všetkých stavebno-montážnych prácach výstavby hlavného objektu ako aj

chatkových objektov je povinný dodávateľ oboznámiť pracovníka s bezpečnostnými predpismi, ktoré sa týkajú jeho spôsobu práce. Opravy a údržbu je možné vykonávať iba vo vypnutom stave. Pracovníci musia byť pri práci vybavení príslušnými ochrannými pracovnými pomôckami, na stavbe musí byť umiestnená lekárnička so základnými prostriedkami prvej pomoci.

Obdobie prevádzky - povoľovanie prevádzkovania a samotné prevádzkovanie navrhovanej činnosti podlieha rozhodnutiam príslušných orgánov na ochranu zdravia ľudí a orgánov špeciálnej štátnej správy. Odovzdanie areálu do užívania a samotné prevádzkovanie poskytne dostatok podkladov a merateľných informácií pre objektivizáciu vplyvov a ich pôsobenia na zdravotný stav, overenia zdravotných a bezpečnostných rizík (vznik požiaru) a možnosť, resp. nutnosť vykonania prípadných ďalších, alebo potrebných opatrení.

Vzhľadom na charakter a lokalizáciu novej zástavby navrhovaná činnosť nebude zdrojom žiadnych emisií, nebudú produkované látky škodiace vodám ako ani prevádzkovanie zdrojov emitujúce hluk, vibrácie a elektromagnetické žiarenie.

Neštandardná prevádzka - z charakteru činností vyplýva, že pri prevádzkovaní nepredpokladáme a neočakávame také neštandardné stavy a s tým spojené riziká, ktorých vplyv by mohol významnejšie negatívne ovplyvniť využívanie a vlastnosti posudzovaného územia a okolitej krajiny.

5. ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Navrhovaný zámer a jeho užívanie primárne zasahuje do veľkoplošného chráneného územia CHKO Štiavnické vrchy a do územia NATURA 2000 - SKUEV 0266 Skalka. Opatrenia na ochranu a zachoavnie chránených druhov a biotopov vyplývajúce z NATURA 2000 sú uvedené v kapitole 10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE. Dotknuté územie nezasahuje do chráneného vtáčieho územia. Na pozemku nerastú chránené stromy. Nenachádza sa tu žiadny ekologicky významný biotop, resp. genofondová lokalita.

6. POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBNIA

Cieľom špecifikácie vplyvov navrhovaného zámeru na jednotlivé zložky prírodného, krajinného a sociálneho prostredia je podchytenie tých okolností, ktoré by závažným spôsobom modifikovali existujúcu kvalitu životného prostredia, či už v pozitívnom, alebo negatívnom smere.

6.1. Posúdenie vplyvov na obyvateľstvo

Možné zdravotné riziká počas celého procesu navrhovaného zámeru výstavba – prevádzka /užívanie/ boli zhodnotené v kap. IV.4.

Vplyvy počas výstavby navrhovanej činnosti /hluk, prašnosť, znečistenie/ budú limitované len stavebnými prácami mechanizmov a nákladnými vozidlami dopravujúcimi stavebný a konštrukčný materiál a je potrebné ich minimalizovať použitím vhodných stavebných postupov s ohľadom na prítomnosť územia v 2. stupni ochrany. Počas stavebných prác bude stavba obsluhovaná z existujúcej nespevnenej cesty, ktorá bude zatťažovaná hlavne nákladnými vozidlami. Vplyvy na obyvateľstvo z pohľadu zatťaženia akustickým hlukom a znečistením ovzdušia je spracované v kap. 6.3. Vplyvy na ovzdušie, hlukovú situáciu.

Charakter a prevádzka navrhovaného agroturistického areálu vzhľadom na jeho umiestnenie mimo zastavaného územia obce v časti Antošíkovci, z pohľadu negatívnych vplyvov a nežiadúcich činností nebude mať **žiadny negatívny vplyv** na pohodu a kvalitu bývania obyvateľov okolitých samôt ani prilahlých častí obce Banská Belá.

Z hľadiska požiarnej ochrany výstavba a prevádzka riešených objektov pri dodržaní platných noriem, predpisov a zákonov nepredstavuje žiadne priame nebezpečenstvo. Pre prístup k areálu vozidlám IZS sa bude využívať existujúca nespevnená účelová komunikácia od obce Banská Belá, ktorá musí byť udržiavaná v prípade zásahu vozidel IZS.

6.2. Vplyvy na horninové prostredie, geodynamické javy, nerastné suroviny a geomorfologické pomery

Nepredpokladáme, že stavba vyvolá v dotknutom území zhoršenie existujúceho stavu horninového prostredia, nenaruší zvodnené horizonty /neovplyvní hladinu a režim podzemných vôd/ pri dodržaní podmienok výstavby. Taktiež sa nepodmieni vznik geomorfologických dynamických procesov /napr. rozsiahle zosuvy a svahové deformácie/, vzhľadom na fakt, že výstavba nebude vyžadovať zakladanie stavby a stavba bude mať charakter jednoduchej konštrukcie.

Stavba bude navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej a známej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia nepredpokladajú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby a prevádzky. **Vplyvy** navrhovanej činnosti počas prevádzky na horninové prostredie, geodynamické javy, nerastné suroviny a geomorfologické pomery hodnotíme ako **málo významné**.

6.3. Vplyvy na ovzdušie a hlukovú situáciu

Etapu výstavby

Stavebné práce pri výstavbe môžu vplývať na kvalitu ovzdušia v bezprostrednom okolí stavby v podobe zvýšenej prašnosti a generovaných emisií z pohybu stavebných mechanizmov a nákladných automobilov. Tieto vplyvy musia byť časovo obmedzené na dobu trvania stavebných prác a so zachovaním nočného klúdu. Vplyv výstavby bude však krátkodobý, nepredpokladáme dlhodobú záťaž stavebným ruchom ani generovanie prašnosti a negatívnych vplyvov na ovzdušie v dotknutom území. Jediným priamym vplyvom môže byť nárast hluku spôsobený prácou s motorovými pílamí pri výstavbe drevených chatiek.

Etapu prevádzky

Prevádzka agroturistického areálu **nebude negatívne vplývať** na hlukovú situáciu a nebude negatívne vplývať ani na kvalitu ovzdušia, nakoľko nebudú emitované žiadne znečisťujúce látky do ovzdušia. Nepredpokladá sa vysoká frekvencia osobných motorových vozidiel, ktorá by výrazne zaťažovala úsek od Halčianskeho jazera k areálu navrhovanej činnosti.

6.4. Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu

V blízkosti sa nenachádza vodný povrchový tok, ktorý by mohol byť priamo ovplyvnený počas výstavby alebo prevádzky agroturistického areálu. Zámer je navrhnutý v území, kde sa nenachádzajú chránené vodohospodárske oblasti, ochranné pásma vodárenských zdrojov, citlivé ani zraniteľné oblasti v zmysle zákona 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Etapu výstavby

Počas výstavby objektu môžu vznikať odpadové vody súvisiace s prípravou stavebných materiálov. Tieto vody je potrebné priamo zachytávať a zhromažďovať v zbernej nádobe odkiaľ bude odčerpaná a zneškodnená. V areály stavby nebude skladovanie PHM, čím je eliminované rozliatie PHM pri tankovaní a prečerpávaní, čo by pri nespevnenom povrchu mohlo spôsobiť priamu infiltráciu do podložia a eventuálnu kontamináciu.

Etapu prevádzky

Počas prevádzky navrhovaného zámeru odpadové a splaškové vody budú odvádzané vybudovanou kanalizáciou do vybudovanej ČOV. Riziko znečistenia podzemných aj povrchových vôd je eliminované charakterom činnosti, keďže pri prevádzke sa nepredpokladá manipulácia s látkami škodivými vodám a tiež charakterom zástavby.

Na ploche záujmového územia sa nebudú nachádzať bodové, líniové ani plošné zdroje, ktoré by spôsobovali zhoršenie kvality povrchových a podzemných vôd. Prevádzka hlavného objektu a chatiek má zabezpečené odvádzanie splaškových vôd vybudovanou kanalizáciou do ČOV. Vybudovanie a prevádzka ČOV vzhľadom na prijaté opatrenia ohľadne odvádzania a čistenia odpadových vôd a následného zhromažďovania vyčistených vôd v retenčnej nádrži rešpektujúc nariadenie nevypúšťať a neodvádzat' vody vsakovaním, považujeme **riziko kontaminácie podzemnej vody v dotknutom území za minimálne** pri dodržaní podmienok bezpečnosti práce a eventuálneho zaobchádzania s nebezpečnými látkami škodivými vodám v zmysle § 35 ods. 2.a-f zákona NR SR č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon).

6.5. Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu korešpondujú s vplyvmi a opatreniami uvádzané v kapitole pre povrchové a podzemné vody. Pri výstavbe nedôjde k plošnému odstráneniu pôdneho krytu, ale len v miestach výstavby objektov chatiek a hlavného objektu pre stravovanie. Vplyvy na pôdu, poľnohospodársku a lesohospodársku výrobu ako aj na samotné produkčné vlastnosti pôd, ktoré sú zaradené podľa BPEJ do 7 - 9 skupiny kvality, **nepredstavujú negatívny vplyv** a dopad navrhovanej činnosti na tieto pôdy. Z charakteru využívania okolia agrofarmy, ktorá bude využívaná hospodárskymi zvieratmi hlavne na pastvu a výbeh, nehrozia vplyvy a činnosti, ktoré by negatívne vplývali na pôdu. Bude dochádzať k prirodzenému spásaniu a hnojeniu okolia agrofarmy, čo považujeme **za pozitívny vplyv** predovšetkým pre pôvodné zachovanie ich funkčnosti a významu.

Objekty drevených chatiek budú navrhnuté a prevádzkované tak, aby v maximálnej možnej a známej miere minimalizovali možnosť kontaminácie pôd. Hlavne pri výstavbe budú použité postupy, pri ktorých sa bude využívať drevo a jeho polotovary a taktiež ich spracovanie a montáž bude vyžadovať len základné nástroje a náradia. Jediným priamym rizikom môžu byť motorové benzínové píly.

6.6. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Navrhovaná činnosť nepredstavuje urbanizáciu územia, pričom nespôsobí vplyv a nárast synantropizácie územia. Výstavba navrhovanej činnosti nebude vyžadovať výrub drevín ani krovinných skupín prítomné v riešenej časti územia. V dotknutom území sa nenachádza žiadny ekologicky významný biotop, resp. genofondová lokalita. Počas realizácie zámeru dôjde k odstráneniu vegetačnej vrstvy lúčnych porastov a pasienkov z časti pozemku, (plochy pre hlavný objekt, 6 apartmánových chatiek, ČOV), čím môže dôjsť k narušeniu biotopu bezstavovcov a drobných stavovcov. Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti, kde nebude dochádzať k žiadnemu vplyvu s technickými a urbanizovanými prvkami na krajinu a jej biotopy, nepredpokladáme žiadne ovplyvnenie rastlinných a živočíšnych

spoločenstiev v dotknutom území a jeho širšom okolí výstavbou navrhovanej činnosti. Nakoľko výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti vylučuje prítomnosť VVN, výškového objektu alebo zdrojov hluku, preto neovplyvní existujúcu vedľajšiu migračnú trasu avifauny, ktorá prebieha severovýchodným smerom od Banskej Štiavnice približne nad územím navrhovaného zámeru. Výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti nepredpokladá zásah do lesných a vodných prírodných ekosystémov a nezmení existujúce známe migračné cesty živočíchov.

Výstavba navrhovanej činnosti počíta s možnosťou vybudovania a umiestnenia náučných tabúl, ktoré v spolupráci so ŠOP SR (CHKO Štiavnické vrchy) by plnili funkciu nielen informatívnu a propagačnú pre návštevníkov s poukazaním na fenomény okolia resp. CHKO Štiavnické vrchy, ale hlavne zároveň táto forma by mala aj funkciu propagácie a zabezpečenia ochrany okolitého prírodného prostredia hlavne územia európskeho významu pre návštevníkov areálu (turisti, rekreanti, cyklisti, ap.).

U navrhovanej činnosti **nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy**, pri charaktere navrhovanej činnosti. Tomu môže výrazne napomôcť rozmiestnenie už spomínaných náučných (edukačných) panelov (hlavne na oddychových miestach) s vhodnou obsahou a interpretačnou formou, ktoré by zároveň usmerňovali pohyb a vymedzovali povolené činnosti pre návštevníkov. Touto formou predpokladáme, že tento informačný a propagačný prvok bude mať **významný pozitívny vplyv** na zachovanie a ochranu súčasných foriem flóry, fauny a biotopov v tomto chránenom území.

6.7. Vplyvy na krajinu - štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Krajina predstavuje zložitý, dynamický, priestorovo organizovaný totálny geografický systém, prejavujúci sa v priestore ako reálny územný objekt, ktorý zahrňuje tak prírodné (abiotické a biotické) ako aj socioekonomické prvky (ľudskú spoločnosť a produkty jej aktivity) a ich vzájomné vzťahy. Racionálne utváranie krajiny si nevyhnutne vyžaduje hľadať také umiestnenie v krajinnom priestore, ktoré minimalizuje jej negatívne ovplyvňovanie krajinného systému a fungovanie jeho horizontálnych a vertikálnych procesov.

Objekty a ich architektúra po svojom vybudovaní a začlenení do existujúcej krajiny, bude zahŕňať niekoľko funkcií: rekreačnú, stravovacia a ubytovacia. Z hľadiska zelene zámer rešpektuje všetky plochy vzrastlej zelene a lesov. Základnou črtou architektonického stvárnenia jednotlivých objektov je súlad s dominantným prírodným prostredím a historickou tradíciou banského kraja. Bude sa vychádzať z tradičnej regionálnej baníckej architektúry v modernej interpretácii, ktorá nenaruší súčasný krajinný obraz. Výstavbou agroturistického areálu nevzniknú technické prvky (stožiare, solitérne objekty), ktoré by pôsobili negatívne na krajinný obraz hodnoteného územia.

Prevádzka navrhovaného zámeru **nebude negatívne vplývať** na štruktúru a využívanie krajiny a krajinný obraz.

6.8. Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, paleontologické a archeologické náleziská, štruktúru sídiel a budovy

Výstavba a prevádzka navrhovaného zámeru bude mať **vysoko pozitívny vplyv** predovšetkým na kultúrne a historické pamiatky týkajúce sa banskej histórie a ich technických a prírodných pamiatok, hlavne z pohľadu návštevníkov, ktorí môžu spoznávať jedinečnosť tohto regiónu, nakoľko blízke okolie je súčasťou územia, ktoré je zapísané na Zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO „Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia“.

Obec Banská Belá je potenciálne oblasťou s možným výskytom archeologických nálezisk s väzbou na banskú činnosť, preto je potrebné pri stavebných prácach pri náleze archeologických fragmentov, aby stavebník ohlásil nález a zabezpečil ďalší postup stavebných prác v zmysle § 37 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v súčinnosti s Krajským pamiatkovým úradom v Bratislave.

Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (miestne tradície)

Výstavba a prevádzka navrhovaného zámeru bude mať **pozitívny vplyv** na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy a miestne tradície v podobe ich možného spropagovania a následného spoznávania návštevníkmi agroturistického rekreačného areálu.

Vplyvy na poľnohospodársku a lesohospodársku výrobu

Príslušné parcely, kde sa bude vyžadovať stavebná činnosť budú vyňaté z PPF. Nakoľko sa jedná o pôdy s nízkou bonitnou hodnotou, možno považovať **vplyvy na PPF za minimálne**.

Vplyvy na priemyselnú výrobu

Navrhovaná činnosť svojím charakterom nebude výrobnou prevádzkou. Samotná výstavba podporí zazmluvnené slovenské podnikateľské subjekty dodávajúce stavebný a konštrukčný materiál (drevo, kameň, vlna na izolačné účely) na výstavbu agroturistického areálu, čo možno považovať za **pozitívny vplyv** z pohľadu rozvoja a obchodu.

Vplyvy na dopravu

Zámer predpokladá pripojenie areálu nespevnenou cestou, ktorá vedie odbočením z cesty č. II/525 popri objekte DINAS, pokračovaním k Halčianskému jazeru a následne odbočením na prístupovú nespevnenú obslužnú cestu, ktorá vedie priamo do navrhovaného agroturistického areálu. Frekvencia na tejto komunikácii je minimálna, predpokladá sa mierny nárast po uvedení navrhovanej činnosti do prevádzky. V dotknutom území možno očakávať vplyvy týkajúce sa hlavne prístupovej komunikácie a statickej dopravy na záchytnom parkovisku. S vjazdom nákladnej dopravy počas prevádzky sa nepredpokladá. Nebude dochádzať ku kumulácii účinkom dynamickej dopravy, najmä hluku, imisie, nehodovosť, prašnosť. Záchytná ofdstavná plocha v dolnej časti navrhovanej činnosti vytvorí priestor, ktorý nedovolí prieniku antropogénneho prvku z dopravnej infraštruktúry s prírodnými prvkami a prírodné prostredie ostane nenarušené týmto vplyvom. Tým sa aj vylúči možnosť kolízie automobilovej dopravy s návštevníkmi a voľne sa pohybujúcimi hospodárskymi zvieratami. **Vplyvy na dopravu považujeme za málo významné.**

Vplyvy na služby, rekreáciu a cestovný ruch

Realizácia navrhovaného zámeru je v súlade s ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009 - Závazná časť ÚP veľkého územného celku Banskobystrický kraj, príloha č. 2, ktorá v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky navrhuje podporovať a usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR, kde sa majú uplatňovať navrhnuté štruktúry druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek, hlavne vedomostno-poznávacie štruktúry a to GEOPARKY a AGROPARKY – Banskoštiavnický, Banskobystrický, Horehronský, Podpoliansky, Hontianský, Poip-lianský, Hornorimavský, Revúcky, Novobanský.

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vytvoreniu územia s možnosťami aktívneho aj pasívneho relaxu, športového vyžitia, agroturistiky, možnosti podieľať sa na chove hospodárskych zvierat a zažiť atmosféru vidieka. Navrhovaná činnosť tematicky a svojou ponukou služieb pre návštevníkov vhodne nadviaže na už existujúci areál detská farma Gazdáčik, ktorého zameranie na relaxačno-ozdravovacie pobyty v prírode korešponduje so zameraním agroturistického areálu. V rámci podpory a rozvoja cestovného ruchu dôjde k rozšíreniu agroturistiky a sprievodných služieb v tomto regióne, ktoré možno vhodne prepojiť na okolité banícke pamiatky. Z pohľadu funkčného využitia navrhovaná

činnosť vhodne a bez negatívnych vplyvov vytvorí priestor pre relax a oddych s prvkami tradičnej kultúry a citlivého využitia prírodného prostredia a preto možno konštatovať, že navrhovaný agroturistický areál bude mať **výrazne pozitívny vplyv** na služby, rekreáciu a cestovný ruch v tomto regióne.

Vplyvy na infraštruktúru

Územím v súčasnosti prechádza vzdušné silnoprúdové vedenie NN, z ktorého je napájaný vzdušnou prípojkou existujúci objekt usadlosti. Pre realizáciu zámeru bude potrebné vybudovať novú prípojku NN, pravdepodobne aj s trafostanicou. Nepredpokladáme negatívne vplyvy v súvislosti s vybudovaním uvedenej prípojky NN.

7. PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Navrhovaná činnosť je lokalizovaná vo vnútrozemí. Nepredpokladáme pôsobenie vplyvov činností navrhovaného zámeru na životné prostredie v okolitých štátoch.

8. VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

Pred zahájením hlavnej stavebnej činnosti, za účelom prípravy a uvoľnenia riešeného územia pre plánovanú výstavbu, je nutné zrealizovať nasledovné činnosti (vyvolané investície) :

- výstavba a (prevádzka) ČOV
- výstavba novej trafostanice

Významnejšie súvislosti spôsobené navrhovanou stavbou sa s prihliadnutím na súčasný stav zložiek životného prostredia nepredpokladajú. Zároveň nepredpokladáme ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti. Ďalšie súvislosti vyvolané popisovanými vplyvmi neboli identifikované.

9. ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Vznik havarijných situácií sa nedá úplne vylúčiť, dá sa však potenciálna možnosť vzniku havárií výrazne eliminovať. Riziká poškodenia alebo ohrozenia životného prostredia alebo zdravia obyvateľstva je možné špecifikovať technickou závadou alebo z nedbanlivosti, únikom škodlivín, emisnými poruchami. Môžeme predpokladať i riziko humánneho pôvodu, ktoré sa minimalizuje kontrolou a správnym riadením technologického postupu prevádzky a súvisiacich činnosti na chov, pestovanie, skladovanie, distribúciu a predaj produktov. Riziká technického pôvodu je možné minimalizovať bežnými opatreniami a dodržiavaním všeobecne záväzných predpisov, noriem, manipulačných a havarijných plánov. K minimalizácii vzniku havárie výrazne prispieva charakter a účel objektov areálu - agroturistické využitie. Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky nie je potenciál vzniku nepredvídateľného rizika.

10. OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby a prevádzky. Tento cieľ možno dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo viac vplyvov zároveň. Cieľom environmentálneho posudzovania je nielen identifikovať významné vplyvy, ale nájsť k nim aj prijateľné riešenia, ktorými sa jednotlivé prvky životného prostredia ochránia alebo sa zmiernia nepriaznivé vplyvy na ne.

Opatrenia na ochranu a zachoavnie chránených druhov a biotopov vyplývajúce z NATURA 2000

Vzhľadom k tomu, že navrhovaná činnosť sa nachádza priamo v území európskeho významu NATURA 2000, bolo zo strany investora Latifundia s.r.o. vyvolané stretnutie z dôvodu zabezpečenia ochrany a zachovania chránených druhov a biotopov vyplývajúce z NATURA 2000 vo vzťahu k navrhovanej činnosti. So ŠOP SR Správa CHKO Štiavnické vrchy, zastúpená Ing. Maruškom, zo dňa 13.4.2012, boli prerokované a predložené investorovi predmetné opatrenia týkajúce sa územia SKUEV 0266 Skalka. Zo strany Správy CHKO Štiavnické vrchy boli odporúčené a navrhnuté nasledovné vybrané činnosti, ktoré zabezpečia zachovanie predmetu ochrany v území (Príloha č. 10):

Navrhované menežmentové opatrenia

Kombinovaná pastva a kosenie (napr. jaré kosenie s následným prepásaním územia)

Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne

Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Odstraňovanie inváznych druhov rastlín

Ponechávanie mokradí, rašelinísk a statických vodných plôch bez výsadby drevín

Usmerňovanie návštevnosti územia

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Výkon poľovného práva - lov zveri

Organizovanie spoločných poľovačiek

Zriaďiť poľovnícke zariadenie - posed, solník, krmelec, senník

Zriaďiť poľovnícke zariadenie - zvernica

Oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice

Pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka)

Skládka odpadu

Budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás

Použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukováná hudba mimo uzavretých stavieb

Budovanie penziónov a chát

Terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery

Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)

Výrub stromov, nad 80 stromov

Výrub krov, nad 500 m²

Likvidácia opustených ovocných sádov a záhrad, nad 0,5 ha

Územnoplánovacie opatrenia

Účelom územnoplánovacích opatrení je zosúladiť realizáciu posudzovaného zámeru s územným rozvojom obce Banská Belá a so súčasnými i predpokladanými rozvojovými aktivitami. Navrhovaný zámer svojím funkčným využitím a umiestnením je v súlade s ÚPN SÚ Banská Belá a jeho doplnkov a preto nie je potrebné navrhnuť doplnenie, resp. zmenu platnej ÚPN. Návrh umiestnenia a dispozície navrhovaného zámeru rešpektuje svoje okolie a v rámci celého riešeného územia nadväzuje na predpokladaný rozvoj územia v zmysle platnej ÚPN-O (funkčná plocha - rekreačné priestory). Urbanistická kompozícia je s akcentom na ekonomickú efektívnosť realizácie investičného zámeru, ale najmä zámerom navrhnuť esteticky a organizačne vyvážený urbanistický celok, pri rešpektovaní základných princípov urbanizácie v predmetnom prírodnom prostredí. V súčasnosti prebieha aktualizácia ÚPN-O z dôvodu:

- Rekonštrukcie a vybudovania cesty I/51 v k.ú. obce Banská Belá (obchvat obce mimo zastavaného územia obce),
- Rozvoja obytnej výstavby vo forme IBV v lokalite Pod Vraným kopcom

Realizácia navrhovanej činnosti je tiež v súlade s nadradeným ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009 – Záväzná časť ÚP veľkého územného celku Banskobystrický kraj, príloha č. 2, ktorá v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky navrhuje podporovať a usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR, kde sa majú uplatňovať navrhnuté štruktúry druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek, hlavne vedomostno-poznávacie štruktúry a to GEOPARKY a AGROPARKY.

V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom podľa záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrického kraja treba hlavne:

- Zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

Technické opatrenia

Ochrana flóry a fauny

- Pri budovaní novej prípojky NN (elektrické stĺpy) zabezpečiť ochranu avifauny a prebiehajúceho migračného koridoru vhodnými bariérami na stĺpoch zamedzujúce kontaktu avifauny s elektrickým vedením, nakoľko v blízkosti vedie trasa vedľajšieho koridoru avifauny (Príloha č. 11).

Ochrana ovzdušia, ochrana pred hlukom a vibráciami:

Charakter a prevádzka navrhovanej činnosti nebude zdrojom akustického hluku a tiež nebudú generované žiadne znečisťujúce látky do ovzdušia

- Pri činnostiach výstavby, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie /navážanie, úprava a eventúálna preprava stavebných materiálov v mieste výstavby/ je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií. Udržiavať areálovú plochu staveniska v stave, aby nedochádzalo k vzniku prašnosti pri doprave materiálu, pre skladovanie sypkých a prašných stavebných materiálov zabezpečiť ich prekrytie resp. uskladnenie formou kontajnerov.

- Charakter navrhovanej činnosti nebude vyžadovať nasadenie ťažkých stavebných mechanizmov pri výstavbe, čo vylučuje generovanie akustického hluku. Jediným zdrojom hluku môžu byť nákladné automobily zabezpečujúce prísun stavebného materiálu. Tento vplyv však bude dočasný obmedzený len na obdobie výstavby agroturistického areálu.

Ochrana pôdy a geologického podložia

- Vzhľadom k výskytu územia s extrémnou vodnou eróziou v centrálnej a východnej časti dotknutého územia, ktorá je nad limitom hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu pôdy $40 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$ podľa zákona č. 220/2004 Z.z., je potrebné zabezpečiť protierózne opatrenia, a to aby toto územie nebolo zbavené trávnatých, lúčnych a stromových porastov a prevádzkovať činnosti, ktoré nenarušia súčasný pokryv v dotknutom území.
- Minimalizovať resp. usmerniť pohyb nákladných vozidiel resp. mechanizmov počas výstavby, aby nedochádzalo k deštrukcii lúčnych porastov a pasienkov a k eventuálnemu znečisteniu pôdy a geologického podložia.

Ochrana podzemných a povrchových vôd:

- V štádiu výstavby je potrebné zabezpečiť, aby z nasadených strojov a mechanizmov nedochádzalo k úniku látok škodiacim vodám, najmä ropných látok do pôdy s následnou možnou kontamináciou podzemnej vody. Preto odporúčame, aby sa dohliadalo na:
  - pravidelnú kontrolu technického stavu nákladných a stavebných mechanizmov a automobilov,
  - zabezpečenie podložia dočasných stavebných skládok použitím nepriepustných izolačných fólií.
- V prípade zaobchádzania so zvlášť nebezpečnými látkami /z hľadiska ochrany vôd/ viesť evidenciu o druhoch týchto látok, ich množstvách využívaných v procese výstavby, o časovej postupnosti zaobchádzania s týmito látkami a obsahu účinných zložiek v nich, predovšetkým vo vzťahu k pôdam, horninovému prostrediu a vodám.
- Prístupová nespevnená komunikácia nesmie byť v zime chemicky ošetrovaná, zjazdnosť je potrebné riešiť s obcou formou odhrňania snehu a eventuálne štrkovým posypom.
- Pravidelne kontrolovať obsah vznikajúcich kalov v procese čistenia v ČOV a zabezpečiť ich pravidelné zneškodňovanie resp. zhodnocovanie (možnosť využiť ako hnojivo).
- Minimálne 1x/rok vykonať odber vzorky z ČOV na výstupe podľa nariadenia OÚŽP Banská Štiavnica odbor štátna vodná správa.

Nakladanie s odpadmi:

- Viesť a uchovávať evidenciu o druhoch a množstvách vzniknutých odpadov, ich uskladnení, využití alebo zneškodnení v zmysle §19 ods. 1 písm. g/ zákona č. 223/2001 o odpadoch.
- Dodržiavať ohlasovaciu povinnosť o vzniku, množstve, charaktere a nakladaní s odpadmi príslušnému orgánu správy v zmysle § 19 ods. 1 písm. h/ zákona č. 223/2001 o odpadoch.
- Využiť vzniknuté odpady ako zdroj druhotných surovín alebo energie vo vlastnej činnosti (v prípade možnosti) v zmysle § 19 ods. 1 písm. d/ zákona č. 223/2001 o odpadoch
- Zabezpečiť zneškodnenie odpadov v súlade s § 19 ods. 1 písm. f/ zákona č. 223/2001 o odpadoch.

Ochrana kultúrnych hodnôt

Vzhľadom na skutočnosť bohatej baníckej histórie v obci Banská Belá je mimoriadne vysoký predpoklad výskytu doposiaľ neevidovaných archeologických lokalít, a preto stavebnou činnosťou môže dôjsť k narušeniu neznámych archeologických vrstiev, či objektov na dotknutom území. V prípade takéhoto nálezu v zmysle , §37 ods.3 z. 50/1976 v znení neskorších predpisov, zmien a

doplnkov (zákon 208/2009 Z.z.) o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum, rozhoduje KPÚ a v prípade záchranného archeologického výskumu KPÚ vydá rozhodnutie.

11. POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ NEREALIZOVALA

Lokalizácia navrhovaného zámeru je na pozemku investora Latifundia, s.r.o. v k.ú. Banská Belá, mimo zastavaného územia obce v časti známej ako Antošíkovci. Pozemok sa rozkladá v severovýchodnej časti katastra, ktorý je len riedko osídlený. V susedstve pozemku sa nachádza jedna osamotená usadlosť, v okolí sú lesy, lúky a pasienky. S obcou je územie spojené jestvujúcou nespevnenou účelovou komunikáciou. V súčasnosti v území prevládajú lúky, kríková zeleň a stromové porasty, ktoré tvoria typický krajinný obraz v tomto území.

Pri nulovom variante by pretrvával stav totožný so súčasným stavom krajiny a jednotlivých zložiek životného resp. prírodného prostredia. V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti, by územie ostalo bez zmeny scenérie a prírodné prostredie by ostalo bez zmien hlavne u lúčnych porastov, pasienkov, pôdy a geologického podložia. Je pravdepodobné, že územie, ktoré je extrémne náchylné na vodnú eróziu, by postupne bolo vymierané a pôdny pokryv odnášaný. Navrhovanou činnosťou s citlivým zásahom do súčasného stavu prírodného prostredia formou obnovenia zanikajúcich biotopov lúk a pasienkov prostredníctvom kosenia a extenzívneho chovu ovci a kôz, možno zamedziť tomuto negatívnemu vplyvu klimatických a erózných vplyvov.

12. POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S PLATNOU ÚPN DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠIMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTAMI

Navrhovaná činnosť sa nachádza v severovýchodnej časti k.ú. Banská Belá mimo zastavaného územia. Navrhovaná činnosť svojím funkčným využitím a umiestnením je v súlade s ÚPN SÚ Banská Belá a jeho doplnkov a preto nie je potrebné navrhnuť doplnenie, resp. zmenu platnej ÚPN. Návrh umiestnenia a dispozície navrhovaného zámeru rešpektuje svoje okolie a v rámci celého riešeného územia nadväzuje na predpokladaný rozvoj územia v zmysle platnej ÚPN-O (funkčná plocha - rekreačné priestory). Urbanistická kompozícia je s akcentom na ekonomickú efektívnosť realizácie investičného zámeru, ale najmä zámerom navrhnuť esteticky a organizačne vyvážený urbanistický celok, pri rešpektovaní základných princípov urbanizácie v predmetnom prírodnom prostredí. V súčasnosti prebieha aktualizácia ÚPN-O z dôvodu:

- Rekonštrukcie a vybudovania cesty I/51 v k.ú. obce Banská Belá (obchvat obce mimo zastavaného územia obce),
- Rozvoja obytnej výstavby vo forme IBV v lokalite Pod Vraným kopcom

Realizácia navrhovanej činnosti je tiež v súlade s nadradeným ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009 – Závazná časť ÚP veľkého územného celku Banskobystrický kraj, príloha č. 2, ktorá v oblasti rozvoja rekreácie a turistiky navrhuje podporovať a usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR, kde sa majú uplatňovať navrhnuté štruktúry druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek, hlavne vedomostno-poznávacie štruktúry a to GEOPARKY a AGROPARKY.

V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom podľa záväznej časti ÚPN VÚC Banskobystrického kraja treba hlavne:

- Zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,
- Pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.

Navrhovaný zámer v zmysle vyššie citovaných podmienok je v súlade s ÚPN-O Banská Belá.

13. ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Ďalšie okruhy problémov neboli identifikované. Pripomienky k tomuto zámeru navrhujeme zapracovať v rámci stavebného konania. Na základe uvedeného doporučujeme ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zisťovacieho konania.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť je posudzovaná len v jednom variante. Pre navrhovanú činnosť navrhovateľ požiadala listom dňa 17.7.2012 Obvodný úrad životného prostredia v Banskej Štiavnici, podľa § 22 ods.7 zdkona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o znene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti, Agroturistický areál Banká Belá v k.ú. Banká Belá. Obvodný úrad životného prostredia Banská Štiavnica listom zo dňa 19.7.2012 pod číslom A/2012/00739/BS-DUR (Príloha č.9) v zmysle § 22 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov upustil od požiadavky variantného riešenia zámeru.

Na základe uvedenej skutočnosti nebol vybraný súbor multikritériálneho hodnotenia (napr. Lehotský, Otáhel, Ira, 1989 ; Šembera, I., Šembera, T., Kluvanková, 1995 ; Tremboš, Minár, 1996 ; Trizna a kol., 1998) na porovnanie variantov a pre porovnanie s nulovým variantom boli použité len hlavné kritériá a to vplyv na životné resp. prírodné prostredie a krajinu z pohľadu zaťaženia hlukom, znečistenia ovzdušia, kontaminácie pôd, zemín, povrchových a podzemných vôd, vhodnosti umiestnenia navrhovanej činnosti v krajine a súladu s ÚPN.

2. Výber optimálneho variantu

Pre výber optimálneho variantu sme vychádzali z posúdenia očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti, ktoré po porovnaní s nulovým variantom z pohľadu posúdenia a zohľadnenia samotnej navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstva sme identifikovali **navrhovaný variant ako optimálny variant**.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Lokalizácia navrhovanej činnosti je posudzovaná ako jednovariantné riešenie a tak porovnanie variantov činnosti a návrh optimálneho variantu je medzi navrhovaným a nulovým variantom. Toto jednovariantné riešenie vychádza z polohy lokality a najmä z hľadiska možných priestorových podmienok a väzieb na existujúcu infraštruktúru, prístupovú komunikáciu a štruktúru krajiny. Základné usporiadanie navrhovaného zámeru je navrhnuté vzhľadom na okolité prírodné prostredie a krajinu. Z pohľadu urbanizmu, architektúry, prevádzkovania ako ani z ekonomického a environmentálneho hľadiska nebude

vytvárať navrhovaná činnosť podmienky, ktoré by narušali jednotlivé zložky životného resp. prírodného prostredia. Základnou črtou architektonického stvárnenia jednotlivých objektov je súlad s dominantným prírodným prostredím a historickou tradíciou banského kraja. Bude sa vychádzať z tradičnej regionálnej baníckej architektúry v modernej interpretácii.

Z urbanistického a architektonického hľadiska navrhované funkčné využitie územia možno považovať za vhodné riešenie, ktoré vnáša do prostredia architektonické prvky s dôrazom na tradičnú banícku architektúru a tvary jednotlivých objektov. Ide o vhodnú voľbu nenarúšajúcu súčasný charakter okolia prírodného prostredia. Z environmentálneho hľadiska neboli pri hodnotení identifikované závažné negatívne vplyvy, ktoré by degradovali územie a znižovali ekologickú stabilitu širšieho okolia (hluk, znečisťujúce látky v ovzduší, kontaminácia pôdy a podzemnej vody, degradácia bioty).

Pozitíva navrhovaného variantného riešenia zámeru

- Obnovenie zanikajúcich biotopov lúk a pasienkov prostredníctvom extenzívneho chovu ovci (preferované plemená Suffolk, Ille de France, Charolais, Lacaune), kôz (Anglonubijská) a kosenia – manuálneho i strojného.
- Pestovanie tradičných plodín, jednoduchá živočíšna a rastlinná výroba pre účely priamej spotreby návštevníkmi a na predaj, cieľom je nadviazanie na zanikajúcu až zaniknutú poľnohospodársku aktivitu predchádzajúceho osídlenia lokality.
- Edukácia návštevníkov prostredníctvom ich priameho zapojenia do života na hospodárstve za účelom priblíženia sa k tradičným hodnotám a zdravému životnému štýlu vidieckeho spôsobu života - obrábanie pôdy, kosenie, starostlivosť o hospodárstvo vrátane zvierat, výroba základných produktov z poľnohospodárskej produkcie, atď.
- Poznávacie aktivity prírodných a kultúrnych hodnôt v blízkom okolí, osвета v oblasti ochrany prírodných a kultúrnych pamiatok ako dedičstva pre budúce generácie.
- Športové aktivity v rámci existujúcej infraštruktúry, bez ďalších zásahov do územia (využitie existujúcich turistických a cykloturistických trás, zjazdoviek – Salamandra resort, či zimných bežeckých trás).
- Z hľadiska zelene návrh rešpektuje všetky plochy vzrastlej zelene a lesov.
- Vytvorenie územia s možnosťami aktívneho aj pasívneho relaxu, športového vyžitia, agroturistiky, možnosti podieľať sa na chove hospodárskych zvierat a zažiť atmosféru vidieka.
- Navrhovaná činnosť tematicky a svojou ponukou služieb pre návštevníkov vhodne nadviaže na už existujúci areál detská farma Gazdáčik, ktorého zameranie na relaxačno-ozdravovacie pobyty v prírode korešponduje so zameraním agroturistického areálu.
- V rámci podpory a rozvoja cestovného ruchu dôjde k rozšíreniu agroturistiky a sprievodných služieb v tomto regióne, ktoré možno vhodne prepojiť na okolité banícke pamiatky.
- Z pohľadu funkčného využitia navrhovaná činnosť vhodne a bez negatívnych vplyvov vytvorí priestor pre relax a oddych s prvkami tradičnej kultúry a citlivého využitia prírodného prostredia.
- Architektonické stvárnenia jednotlivých objektov budú mať súlad s dominantným prírodným prostredím a historickou tradíciou baníckeho kraja.
- Na výstavbu objektov budú v maximálnej miere využité prírodné zdroje – kameň, drevo a vlna.
- Investor chce aktívne podporovať recykláciu odpadov a cielene bonusovým systémom motivovať zakazníkov ku minimalizácii odpadov (využitie viacnásobne použiteľných obalov na vlastné produkty, ak sa zákazník s takým obalom vráti a opäť ho naplníme napr. mliekom, dostane zľavu a podobne).
- V objektoch pre ubytovanie sa uvažuje s alternatívnym zdrojom energie pre ohrev TUV formou slnečných kolektorov.

Negatíva navrhovaného variantného riešenia zámeru

- Vzhľadom k výskytu územia s extrémnou vodnou eróziou v centrálnej a východnej časti dotknutého územia, ktorá je nad limitom hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu, hrozí pri poškodení, odstránení alebo prirodzenou stratou trávnatých, lúčnych a stromových porastov enormný odnos a následná degradácia pôdneho krytu.
- V prípade, že prístupova nespevnená cesta ostane v pôvodnom stave, môže dochádzať pri postupnom náraste návštevníkov, ktorý budú prichádzať motorovými vozidlami k postupnému rozrušovaniu a zhoršovaniu jej nespevneného povrchu.

Z pohľadu celkového posúdenia navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a obyvateľstva a s výrazným prínosom pozitív navrhovanej činnosti, svojím funkčným a obsahovým zameraním

navrhovaná činnosť je environmentálne prijateľná.

Na základe tohto spracovateľ odporúča ukončiť proces posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni zisťovacieho konania v súlade s podmienkami zákona. Požiadavky, pripomienky a odporúčania, ktoré vyplynú zo stanovísk k zámeru, budú akceptované v potrebnom a objektívne možnom rozsahu a budú predmetom projektu stavby a pre uvedenie navrhovanej činnosti do prevádzky v súlade s predpismi.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Uvedená v prílohách zámeru.

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam použitých materiálov:

- Atlas inžinierskogeologických máp SSR 1:200 000, PrF UK, SGÚ, GÚDŠ, 1989, Bratislava
- Atlas krajiny Slovenskej republiky. MŽP SR, Bratislava, 2002, Esprit spol. s r.o. Banská Štiavnica, 2002.
- Atlas SSR. SAV, SÚGK, Bratislava, 1980.
- Environmentálna regionalizácia SR, SAŽP Banská Bystrica
- Klinda, J., Lieskovská, Z. a kol. (2005): Správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike v roku 2004. MŽP SR, Bratislava, SAŽP, Banská Bystrica, 244 s.
- Kolektív,: Kvalita povrchových vôd na Slovensku, SHMÚ, 2005
- Kolektív,: Kvalita podzemných vôd na Slovensku, SHMÚ, 2005
- Lauko, V.: Fyzická geografia Slovenska I, Prírodovedecká fakulta UK, 1997, Bratislava
- Nezval, P.: Územný plán obce Banská Belá – Zmena a doplnok - návrh riešenia ZMENY A DOPLNKU ÚPN–O BANSKÁ BELÁ,
- RÚSES okresu Žiar nad Hronom, Ekotrust Banská štiavnica, 1992
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR, SHMÚ, MŽP SR, Bratislava, 2001
- Správa o stave životného prostredia v SR v roku 2010, MŽP, SAŽP, 2011
- Šuba a kol.: Hydrogeologická rajonizácia Slovenska, SHMÚ, 1984
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí, MŽP SR, Bratislava, 2002
- Turistický atlas Slovenska 1 : 50 000. 1. vyd. Vojenský kartografický ústav, Harmanec, 2000
- ÚPN VÚC Banskobystrický kraj – Zmeny a doplnky 2009" – návrh, úprava
- Vadkerti, V. - PV ART, 2012: Investičný zámer agroturistický areál, Banská Belá

Internetové zdroje:

portal.statistics.sk, sazp.sk, sopsr.sk, sguds.sk, shmu.sk, air.sk, obce.info, pamiatky.sk, caa.sk, vupop.sk, banskabela.sk

2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Predbežné odborné stanovisko k výstavbe Agroturistického areálu vydané podľa NR SR 543/2007 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v zmysle §65, ods.1, písm. k Ing. A.Maruškom zo dňa 13.4.2012.

Informácie ohľadne navrhovanej činnosti a vo vzťahu obci k navrhovanej činnosti boli prerokované aj na OÚ Banská Belá so starostom obce MVDr.Stanislavom Babirádom.

Upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti vydané OÚŽP Banská Štiavnica zo dňa 19.7.2012 pod číslom A/2012/00739/BS-DUR

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V súčasnosti nie sú známe žiadne ďalšie informácie, ktoré by ovplyvňovali postup prípravy navrhovanej činnosti a predpokladané vplyvy na životné prostredie.

VIII. MIESTO A DÁTUM SPRACOVANIA ZÁMERU

Zámer bol spracovaný v mesiaci august 2012 v Bratislave.

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV**1. Spracovateľ zámeru**

ENVIRO SYSTEM, spol. s r.o., Pri trati 25, 821 06 Bratislava

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. Milan Vydarený

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa**Spracovateľ:**

ENVIRO SYSTEM, s.r.o.
Pri trati 25
821 06 Bratislava

Oprávnený zástupca spracovateľa: Mgr. Milan Vydarený _____

Navrhovateľ:

Latifundia, s.r.o.

Oprávnený zástupcovia navrhovateľa: Ing. Michal Uriča _____

Ing. Tomáš Mydliar _____

X. ZOZNAM PRÍLOH:

- Príloha č. 1 ŠIRŠIE VZŤAHY, DOPRAVA
- Príloha č. 2 SITUÁCIA RIEŠENÉHO ÚZEMIA
- Príloha č. 3a POHLÁDY NA RIEŠENÉ ÚZEMIE 3A
- Príloha č. 3b POHLÁDY NA RIEŠENÉ ÚZEMIE 3B
- Príloha č. 4 NÁVRH URBANISTICKÉHO RIEŠENIA
- Príloha č. 5 FOTODOKUMENTAČNÁ PRÍLOHA
- Príloha č. 6 NÁVRH APARTMÁNOVÝ DOM
- Príloha č. 7 HMOTA 02
- Príloha č. 8 HMOTA 04
- Príloha č. 9 Upustenie od požiadavky variantného riešenia navrhovanej činnosti
- Príloha č. 10 Predbežné odborné stanovisko S-CHKO Štiavnicé vrchy k výstavbe Agroturistického areálu
- Príloha č. 11 Migračné trasy avifauny